Lukija! Montako tilaajaa aiot hankkia Vapaudelle levitysryntäyksen aikana?

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 237 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, lokakuun 29 p:nä—Mon., Oct. 29 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Kapitalistien vesivoimahankkeet seutukunnan uhkana Quebecissä

VIIDEN KYLÄN ASUKKAAT PELKÄÄVÄT VOIMAYHTIÖN PATOHANKKEIDEN TUHOAVAN HEIDÄN KOTINSA

Toistatuhatta farmaria taistelee rikasta yhtiötä vastaan

VAL DES BOIS, Que., lokak. 27. — Tämän seudun asukkaat ovat eläneet pelon vallassa siitä lähtien, kun ilmoitettiin, että James MacLaren-niminen yhtiö tulee kaikista väestön vastalauseista huolimatta viemään päätökseen suuren vesivoimasuunnitelman jonka mukaan yhtiö tule rakentamaan 100,000—300,000 hevosvoimaisen sähkölaitoksen High Fallsin alle, n. 45 mailin päähän Ottawasta, ja tätä varten rakennuttamaan suuren padon Lievrejokeen, jonka johdosta virran uoma tulee kokonaan muuttumaan n. 108 mailin pituudelta.

Viiden kylän farmariväestö, jonka koteja uhkaa hävittävät tulvat, koettavat taistella rikasta yhtiötä vastaan. He eivät jaksa ymmärtää sitä, että kapitalistit tällä suurella hankkeella aikovat hyötyä miljoonia dollareita, kun tuho uhkaa heidän kotejaan sillä alueella, joka vesien salpautumisen jälkeen tulee muuttumaan järveksi.

Uudet voimalaitokset tulevat olemaan suuremmat, kuin Paugan Fallsissa

Uusi voimasuunnitelma tulee ylittämään Gatineau Power Companyn suunnitelman Paugan Fallsilla, Lievrejoen toisella haarajoella. Rakennuskustannukset tulevat olemaan jossakin $12,500,000:n ja $50,000,000:n välillä. Paugan Fallsin voimalaitokset ja pato tulivat maksamaan n. $80,000,000 ja ovat suurimpia koko Pohjois-Amerikassa.

High Fallsin uuden patolaitoksen valmistuttua tulee muodostumaan 20 mailia pitkä järvi aina Cedar rapidsiin saakka. Tällä alueella sijaitsee viisi kylää: High Falls, Notre Dame de Pontmain, Val du Bois, Notre Dame du Laus ja Lac des Illes. Näistä kolme ensiksimainittua tulevat kokonaan joutumaan järven alle ja kaksi jälkimäistä osittain tulvan alle.

Voima-yhtiö joka hallitsee paikkakuntaa, koettaa uskotella, että voimalaitoksen rakentaminen tulisi mukaantamaan suuren sysäyksen paikkakunnan elämälle, mutta päinvastoin kuitenkin tiedetään, että suuret sähkömäärät, mitkä tultaisiin kehittämään näissä voimalaitoksissa, tulevat jaettaviksi korkeajännitysjohtoja myöten Montrealiin y.m. kauempana olevilla tehdasseuduille, joten väestö tuskin tulee millään tavalla hyötymään koko voimasuunnitelmasta.

Yhtiö koettaa keinotella farmareiden omaisuudet niin halvalla, kuin mahdollista —Väestö taistelee oikeuksiensa puolesta

Yhtiö koettaa keplotella farmareiden maat niin halvalla, kuin mahdollista. Maista joista se itse laskee voimasuunnitelmansa välityksellä haravoivansa miljoonien voitot, koettaa se ostaa farmareilta muutaman tuhannen dollarin pilkkahinnasta. Eräskin 82-vuot. farmari, joka on ollut MacLaren yhtiön palveluksessa viisi vuotta, oli saatu terrorisoiduksi myymään farminsa $3,500:in hinnasta. Sanottu farmi sijaitsi yhtiön suunnitelmiin nähden tärkeällä paikalla. Vastaavanlaisia kauppoja on tehty useita, ja farmarit ovat niissä säännöllisesti hävinneet.

Toiset sensijaan ovat asettaneet asiansa lakimiesten käsiin, ja koettavat viimeiseen saakka tapella pakkoluovutusta vastaan. Tunnetut Quebecin lakimiehet sanovat, että heidän hallussa on yhtiötä vastaan vireille pantuja juttuja, jotka käsittävät toistatuhatta henkeä.

Maalaisväestö joutunut kärsimään voimayhtiöiden takia

Kysymyksessä oleva suurpääoman saalistushanke on hyvänä esimerkkinä siitä, miten suurporhot tallaavat häikäilemättömästi jalkoihinsa kaikki ne vähäväkiset, jotka sattuvat olemaan heidän suunnitelmiensa tiellä. Canadan voimalaitosten historia tietää kertoa lukemattomista tällaisista törkeistä anastuksista, joissa köyhät farmarit ja työläiset ovat aina joutuneet uhreiksi. Patolaitosten yläpuolella olevat farmarit kärsivät tulvista vuosittain satojentuhansien dollarien vahingot saamatta yhtiöltä sentinkään korvausta.

— Saksan tasavalta ei tunnusta enää mitään aatelistitteleitä, mutta yksityisesti niitä voidaan edelleen käyttää.

Syytöksiä Englannin kaivosmiesten liiton sihteeriä vastaan

Väitetään hänen kannattaneen palkkojen alennuksia ja yhteistoimintaa kaivostenomistajain kanssa

LONTOO, lokak. 27. — Kaivosmiesten liiton sihteeri A. J. Cook on ollut eilen erikoiskomitean ja kaivosmiesten liiton toimeenpanevan johdon edessä vastaamassa syytöksiin, joiden mukaan hän olisi suostunut kannattamaan kaivosmiesten palkkojen alennusta sekä työläisten yhteistoimintaa kaivostenomistajain kanssa.

Muuan Cookin allekirjoittama asiakirja on julkaistu, josta ilmenee, että kaivosmiesten liiton hyväksyttäväksi olisi esitetty Samuelin teollisuuskomissionin raportti hiiliteollisuuden uudelleen järjestämiseksi ja palkka-alennuksia sekä toimenpiteitä tuotannnon ja työtehon lisäämiseksi.

Mitään muuta ei Cook olisi kuulemma vaatinut vastalahjaksi, kuin että hallitus ei kiiruhtaisi lakiehdotustaan työpäivän pitenemisestä kaivoksissa, ja Baldwinin mainitaankin lykänneen lakiehdotuksen ajamista alihuoneessa, toivoen että Cook kunnioittaisi nimikirjoitustaan ehdotuksissa. Cook ei kuitenkaan tuonut näitä esityksiä liittonsa johdon käsiteltäväksi ja myöhemmin asettui niitä vastustamaan, jonka tähden hallitus ryhtyi ajamaan työpäivän pidennyslakiaan.

Paitsi sitä, että Cookin väitetään kannattaneen suunnitelmaa työtehon lisäämisestä kaivoksissa, olisi kaivosmiesten liittoa aijottu saada yhteistyöhön kaivostenomistajain kanssa työriitain sovittelemiseksi. Ammatillisissa piireissä kiinnitetään näihin syytöksiin melkoista huomiota, sillä Cook oli siitä lähtien kuitenkin asettunut voimakkaasti vastustamaan Englannin ammattijärjestön taantumuksellisen johdon ja erinäisten teollisuuden harjoittajain, loordi Melchettin y.m. "teollisuusrauha"-suunnitelmia.

Cookia on pyydetty selittämään menettelyään.

Raivoisa taistelu leijonien välillä Detroitissa

Peto tappoi toverinsa eläintarhassa

DETROIT, Mich., lokak. 26. — Detroitin eläintarhassa tapahtui eilen raivoisa taistelu Leo-nimisen suuren leijonan ja Melenik-nimisen leijonan välillä. Ensimäinen on ollut eläintarhan leijonain keskuudessa tunnustettu "yliherraksi" mutta Melenikillä oli silloin tällöin tapana murahdella tälle isännälleen. Kun jalopeuroja vietiin yhteiskopista omiin erikoiskoppeihinsa, oli Leon häkin alas luisuva ovi jäänyt hieman raolleen, josta Melenik raapaisi käpälällään Leo'a. Viimemainittu heti hyökkäsi vastaan, ja pääsi ensiksimainitun koppiin, sillä Melenik oli pakoon yrittäessään nostanut hartioillaan laskuovea. Hoitajat ja vahdit koettivat ampumalla tyhjiä patruunia sekä paloruiskulla eroittaa tappelijat, mutta tappelijat eivät mistään välittäneet vaan taistelua kesti, kunnes Leo oli saanut otteen Melenikin kurkusta, josta se piti kiinni, kunnes toiselta lähti henki.

Rumanian öljykentät avataan ulkolaisen pääoman saalistukselle

BUKAREST, Rumania, lokak. 28. — Rumanian hallitus on suostunut muuttamaan maan kaivoslakeja siten, että ulkolaiset pääomat pääsevät tästä lähtien osallistumaan maan öljyalueiden riistämiseen samoilla eduilla, kuin kotimainen pääoma.

Hallituksen päätöstä pidetään suurena voittona brittiläisille y.m. maiden öljykapitalisteille, jotka ovat jo vuosikausia yrittäneet saada muutoksia sanottuihin kaivoslakeihin.

Poliisiväkivalta Patersonissa

Lakkolaisia vangittu lakkovartioinnista — Silkkityöläisten taistelu edistyy kaikesta huolimatta

PATERSON, N. J. — Federated Pressin saamien tietojen mukaan, on poliisi alkanut osoittaa entistä enemmän vihaa lakkolaisia kohtaan, mitä voimaperäisemmäksi lakkovartiointia on järjestetty. Yhtenä ainoana päivänä on Patersonissa vangittu 17 lakkovahtia. Lakkoa on jo käyty kolmatta viikkoa.

Yhdistyneiden silkkityöläisten unioon on yhtynyt 2,000 uutta jäsentä siitä saakka, kun taistelu alkoi lokak. 10 pnä. Tätä pidetään jo varsin huomattavana voittona työläisille. Taistelua käydään 44-tunnin työviikon, minimipalkan ja union tunnustamisen puolesta.

Kaikkiaan 184:stä liikkeestä, jotka joutuivat alussa lakkotilaan, on 91 jo hyväksynyt union vaatimukset, ja n. 1,250 työläistä on palannut töihin. Nämä liikkeet, noin 12 lukuunottamatta, ovat pienempiä liikkeitä, joissa on vähemmän kun 16 konetta. Noin 2,000 tavallisen kankaan valmistuksessa työskentelevää työläistä on vielä lakossa. Union sihteeri Hoelscher selittää, että "tulevat voitot eivät tule olemaan niin helppoja. Raskain osa lakossa on vielä edessä."

Katoolisten suunnittelemat poliittiset murhat Meksikossa

Obregon ja Calles aijottiin myrkyttää

MEXICO CITY, lokak. 27. — Kun Carlos Castro Balda tunnusti itsensä syylliseksi edustajakamarissa aikoinaan tapahtuneeseen pommiräjähdykseen, todisti hän samalla, että muuan nainen, Elena Manzano, oli lähetetty Celayaan myrkyttämään presidentti Callesin ja kenraali Obregonin erään tanssitilaisuuden yhteydessä. Teon piti tapahtua myrkytetyllä neulalla.

Manzano myönsi syytöksen todeksi ja selitti, ettei suunnitelmaa voitu toteuttaa sen takia, että Celayassa oli ryhdytty varokeinoihin asianomaisten suojelemiseksi. M. tunnusti edelleen, että näitä suunnitelmia oli laadittu nunnaluostarissa, jonka johtajatar on nyttemmin syytteessä osallisuudesta Toralin suorittamaan Obregonin murhaan.

Roistomainen ylimys

Kreivi surmannut aviottoman lapsensa Ranskassa

TOULOUSE, Ranska, lokak. 27. — Eilen oli täällä oikeudessa esillä murhajuttu kreivi Pierre Marie Raymond de Crouzet Rayssacia vastaan. Tätä aatelismiestä syytetään 17 kuukautta vanhan lapsensa hukuttamisesta.

Roisto oli vietellyt äitinsä palvelijattaren, joka synnytti hänelle lapsen. Päästäkseen lapsesta eroon, heitti mies lapsen kanavaan. Juttu on herättänyt tavatonta kiihkoa. Suuret kansanjoukot seurasivat jutun käsittelyä oikeustalon ulkopuolella ja vaativat äänekkäästi kuolemanrangaistusta.

Monivaimoisuus Keski-Aasian neuvostotasavalloissa

Neuvostovirkailijat aloittavat päättävän taistelun sitä vastaan

SAMARKAND, Turkestania, lokak. 28. — Armoton taistelu monivaimoisuutta ja muhamettilaista lunnaiden ("kalimin") maksamistapaa vastaan morsiamista on aloitettu korkeampien neuvostoviranomaisten toimesta Kasakin, Usbjekin ja Tadjikin tasavalloissa Keski-Aasiassa. Erikoinen järjestö, jonka tehtävänä tulee olemaan taisteleminen näitä muhamettilaisia tapoja vastaan, on järjestetty.

Voimaperäisen bolshevistisen propagandan harjoittaminen viimeisten 10 vuoden aikana on kyllä melkoisesti vaikuttanut varsinaisen väestön muhamettilaisiin tapoihin, mutta sitä vähemmän visseihin korkeampien yhteiskuntapiireihin.

Sar-Darjinskin kommunistipuoluejärjestö ilmoittaa, että "kalim" ja polygamia vielä esiintyy peitetyssä muodossa puolueen ulkopuolella olevissa aineksissa, sekä myöskin osittain kommunistienkin keskuudessa.

Muuan toinen tapa, jota vastaan taistellaan, on vanhempien tapa myydä naimaiässä olevat tyttäret enimmän tarjooville.

— Maidossa on noin 86 prosenttia vettä.

Uusia todistuksia marttyyrien syyttömyydestä

BRIDGEWATERIN RIKOS, JOSTA VANZETTI TULI TUOMITUKSI, TODETTU AMMATTIRIKOLLISTEN TYÖKSI — HUOMIOTA HERÄTTÄVIÄ PALJASTUKSIA

NEW YORK. — Federated Pressin kertoman mukaan, on Bartolomeo Vanzettin syyttömyys Bridgewaterin rosvousyritykseen toteennäytetty. Frank Silva, rosvousyrityksen suunnittelija, on tunnustanut syyllisyytensä ja nimittänyt kolme liittolaistaan. Hänen tunnustuksensa on tarkistettu kaikin mahdollisin keinoin ja todistettu oikeaksi. Tämä paljastus tehdään viikottain ilmestyvässä aikakauslehdessä, "The Outlook", lokak. 31 pn numerossa.

Kuvernööri Alvan T. Fullerille, joka lähetti kuolemaan sähkötuoliin elok. 22 pnä 1927, Saccon ja Vanzettin, on lähetetty pyyntö aikakauslehden taholta, että hän tutkisi vannotut ja vahvistavat todistukset.

Kun Nicola Sacco ja Vanzetti vangittiin toukok. 5 pnä 1920 ei heitä alussa syytetty ainoastaan South Braintreen ryöstömurhasta, josta he syyttöminä joutuivat sähkötuoliin, vaan myöskin Bridgewaterin ryöstöyrityksestä. Sacco sai selvästi todistetuksi poissaolonsa, mutta Vanzetti tuli tuomituksi 15 vuodeksi kuritushuoneeseen saman tuomari Thayerin toimesta, joka myöskin langetti kuolemantuomion South Braintreen jutussa.

Todellisten syyllisten täydellinen tunnustus

Jack Callahan, sanomalehtimies, joka viisitoista vuotta sitten erkaantui rikollisten joukosta, on mies jonka ansiosta tämä tunnustus on saatu Frank Silvalta, entiseltä rosvolta ja samalla todistus Jimmy Medeltä, joka v. 1917 omisti sikarimyymälän, kenkäkiillotusliikkeen ja vuokra-autoaseman Hanover kadulla, Bostonissa, rikollisten kokoontumispaikalla. Meden valallinen todistus tukee Silvan tunnustusta kaikissa yksityiskohdissa.

Huomattavimmat kohdat Silvan ja Meden tunnustuksissa ovat seuraavat:

Frank Silva, Bostonin italialaisten "maanalaisten" jäsen, työskenteli v. 1917 vähän aikaa L. Q. White Shoe komppanian tehtaalla Bridgewaterissa, Mass. Muutamia kuukausia myöhemmin Silva, Joseph Sanmarco ja Mede suunnittelivat Meden kokoontumispaikassa rosvouksen, jolla saataisiin $20,000—$30,000 saaliiksi. He kävivät tarkastamassa paikkoja useita kertoja, mutta sotatila tuli väliin ennenkuin he ehtivät toimia.

Vuonna 1919 Silva ja Sanmarco taas tapasivat toisensa ja keskustelivat uudelleen Meden paikassa L. S. Whiten ryöväyksestä. Kaksi muuta, Michael (Doggy) Bruno ja Guinea Oates, olivat osaa ottamassa neuvotteluun. Joulukuun 24 päivänä he tekivät rosvousyrityksen, hutiloivat suuresti ja saivat olla onnellisia että pääsivät pakenemaan hengissä. Nämä neljä miestä katosivat.

Vuonna 1920 tuomittiin Silva eräästä toisesta rikoksesta Atlantassa sijaitsevaan liittovaltioiden vankilaan. Sanmarco oli myöskin tuomittu elinkautiseksi murhasyytöksestä.

Syylliset olivat luvanneet puhdistaa Vanzettin, mutta Thayerin kätyrit tulivat väliin

Silva, joka tuntee melkein kaikki Bostonin italialaiset rikolliset, ei ole koskaan kuullut Vanzettin nimeä niissä yhteyksissä. Silvan yhteys Bridgewaterin rosvoukseen oli Saccon ja Vanzettin ensimäiselle lakimiehelle, Fred Moorelle, tunnettu asia. Hän meni Atlantan vankilaan saadakseen Silvan puhdistamaan Vanzettin Bridgewaterin rikoksesta. Tämän Silva lupasikin tehdä kun hänet armahdetaan. Moore kuulusteli myöskin Medeä.

Joseph Ross, joka Sacco-Vanzettin jutun aikana toimi kielenkääntäjänä, kuljetellen tuomari Thayeria autollaan ja keskustellen hänen kanssaan jutun aikana, esiintyy myöskin tunnustuksessa. Hän oli mennyt Meden luokse vankilaan ja uhkaillut, että Mede ei tule saamaan minkäänlaista armahdusta, jos hän auttaa Vanzettia. Näin selittää Mede todistuksessaan. Ross oli ollut myöskin Sanmarcoa tapaamassa vankilassa.

Kuinka lähellä Moore, Saccon ja Vanzettin loistava ensimäinen lakimies oli mahdollisuutta paljastaa ko-

(Jatkoa 4:llä sivulla)

Unkarilaisia yliopistoja suljetaan

Seurauksena juutalaisvastaisista mellakoista — Toistasataa ylioppilasta syytteeseen.

WIEN, lokak. 27. — Kolme Unkarin neljästä yliopistosta suljettiin torstai-iltana juutalaisvastaisten levottomuuksien takia. Szegedinin yliopisto on ainoa, joka on jätetty auki sen jälkeen, kun Fuenfkirchenen yliopisto tuli suljetuksi ylioppilaiden mielenosoitusten tähden.

Kerrotaan että 112:sta Debrechinin yliopiston oppilasta vastaan on nostettu syyte mellakoihin osallisuudesta, ja että 48 tulevat eroitettaviksi, koska ovat ulkomaalaisia. Useimmat ovat Rumaniasta tai Tshekkoslovakiasta.

Sunnuntaina sattuneisiin mellakoihin osanotosta on tuomittu 33 ylioppilasta kukin $2.n sakkoon. Opetusministeri on kääntynyt oppilaiden vanhempain puoleen vetoomuksella, jossa kehoittaa heitä estämään poikiaan mielenosoituksista.

Tyypillinen porvarillinen politikoitsija

Ent. kongressimies ja valtion ylisyyttäjä tuomittu osallisuudesta postiryöstöön

CHICAGO, Ill., lokak. 27. — Ent. kongressimies Charles S. Wharton on tuomittu kahdeksi vuodeksi Leavonworthin kuritushuoneeseen osallisuudesta Grand Trunkin postijunan ryöväykseen. Muuan Charles "Limpy" Cleaver sekä eräät muut rosvot olivat ryövänneet postijunan viime helmikuussa, saaden saaliikseen $133,000. Cleaver sai 25 vuoden kuritushuonetuomion.

Wharton on tunnettu porvarillinen poliittinen pomo, ollen aikoinaan m.m. valtion ylisyyttäjän apulaisena. On merkille pantava, miten vähällä Wharton pääsi, vaikka tiedetään tämän roiston olleen mukana suunnittelemassa ryöväystä sekä vastaanottaneensa ryövättyjä rahoja. Oikeus oli niin armeliaalla päällä, että myönsi lykkäystä tuomion täytäntöönpanossa marraskuun 19 päivään.

Amerikkalaiset militaristit himoavat Ciervan keksintöä

PARIISI, lokak. 28. — Amerikalaiset sotilashenkilöt kokeilivat täällä toissapäivänä espanjalaisen keksijän Juan de la Ciervan autogiro-mallisella lentokoneella, jolla ei ole tavallisen lentokoneen tasoja, vaan nousee ja pysyy ilmassa erikoisella vaakasuorasti pyörivällä siipilaitteella. Keksintö todettiin erittäin varmaksi lentovälineeksi, jolla on se etu että se pystyy kohoamaan ja laskemaan melkein pystysuoraan. Amerikalaiset koettavat saada oikeudet valmistaa sanotunlaista lentokonetta. Koneen patentit ovat tätänykyä Englannilla.

Uusi kaivosmiesten unio järjestyy

PORTAGE, Pa. — (FP) — Uuden kaivosmiesten union toisen piirin järjestävässä kokouksessa valittiin piirille virkailijat ja hyväksyttiin ohjelma.

Union ohjelmaan sisältyy vaatimukset 6-tuntisesta työpäivästä ja viisipäiväisestä työviikosta sekä komitean aikaansaaminen neuvottelemaan uusista palkkasopimuksista etukäteen ennen vanhojen päättymistä.

Kokouksessa syytettiin, että "työläiset menneisyydessä pakoitettiin moniin lakkoihin vastoin omia etujaan petollisten johtajiensa hiilikapitalistien kanssa suorittamien salavehkeilyjen tuloksena, ja sellainen petollinen vehkeily on syypää siihen kurjaan tilanteeseen, jossa kaivosteollisuus nykyään on."

Australia vahvistaa lentovoimiaan

MELBOURNE, lokak. 27. — Australian hallitus on yhtynyt brittiläiseen varustelukilpailuun, tilaamalla Englannista 28 uutta lentokonetta "yleisiä" tarkoituksia varten. Hallituksen taholta myönnetään, että lentokoneet kuuluvat Australian sotilasviranomaisten laatimaan lentovoimain vahvistamissuunnitelmaan.

"Graf Zeppelin" paluumatkalla

New York, lokak. 29. — Ilmalaiva "Graf Zeppelin" lähti paluumatkalle Saksaan Lakehurstin lentokentältä tänä aamuna kello 1.54.

Valtiollinen vaino Yhdysvalloissa kiihtyy vaalien lähestyessä

VIIMEISIN ISKU TYÖVÄEN VAALIRYNTÄYSTÄ VASTAAN: "DAILY WORKERIN" MIELIVALTAINEN PIDÄTTÄMINEN POSTISSA

Postilaitos Washingtonia myöten porvariston palveluksessa

NEW YORK, lokak. 27. — New Yorkin postivirkailijain määräyksellä on Workers(kommunisti)puolueen äänenkannattaja "Daily Worker", joka on ainoa englanninkielinen kommunistinen päivälehti Yhdysvalloissa, pidätetty postissa, postilaitoksen kieltäytyessä kuljettamasta lehden vaalinumeroita tilaajille. Tällä otteella Yhdysvaltain kapitalistihallituksen kontrolloima "puolueeton" postilaitos koettaa antaa ratkaisevan iskun Workers-puolueen vaalitaistelua vastaan.

Tämä räikeä, kaikkeen lakiin perustumaton edesottaminen alkoi jo viime keskiviikko-iltana, kun postilaitoksessa pidätettiin lehden Californian painos. Sittemmin torstaina ilmoitettiin, että posti ei tule kuljettamaan muitakaan vaalinumeroita, joiden painokset nousevat yhteensä 300,000:teen kappaleeseen.

Postilaitos esittää verukkeeksi, että lehti on poliittisen puolueen äänenkannattaja

Lehden julkaisijoille antamassaan "selityksessä" esitetään lehden postissa pidättämisen verukkeeksi se, että lehti on poliittisen puolueen orgaani, mitä seikkaa lehti ei luonnollisesti haluakaan kieltää. Siltä varalta, jos tämä veruke ei tepsisi, ja sivuuttaakseen työläisjoukkojen taholta nousevaa vastalausemyrskyä, väittävät postilaitoksen virkailijat edelleen, että "Daily Workerin" Californian painos ei sisälly siihen kansalliseen painokseen, jonka kuljettamisesta postissa toisen luokan tavarana on sovittu.

Postilaitos ei kuitenkaan voi millään tavalla saada oikeutusta sille törkeälle työväen sanomalehtivapauden loukkaukselle, johon se on tehnyt itsensä syypääksi, sillä samaan aikaan, kun se julistaa kieltäytyvänsä kuljettamasta "Daily Workeria" postissa sen nojalla, että lehti on poliittisen puolueen äänenkannattaja, ei se aseta mitään esteitä kapitalistilehdille, jotka valheilla ja vääristelyillä ajavat republikaanien, demokraattien tai sosialistien asiaa vaaleissa.

Viimeisten kuukausien aikana sekä erikoisesti nyt presidenttivaalien lähestyessä on virkavallan, poliisin, Ku Klux Klanin, Amerikan legionan y.m. kapitalistiluokan kätyrilaumojen taholta harjoitettu väkivalta ja vaino Workers-puoluetta kohtaan on suuresti kiihtynyt lukuisissa valtioissa. Työväen vaalikokouksia on hajoitettu, vaalipropagandan harjoittajia ja puhujia vangittu ja kaikilla tavoilla on koetettu vahingoittaa puolueen vaalikamppailua.

Posti ja valtiovirkailijat aina Yhdysvaltain hallitusta myöten ovat toimineet suurporvariston apureina yrittäessään tukahduttaa kommunistien toiminnan. Herrassosialistitkin ovat antautuneet saman suurpääoman kätyreiksi, kuten näkyy siitä, että Chicagon Federation of Labor kielsi Gitlowilta oikeuden puhua radioon järjestön lähetysaseman välityksellä. Näinollen postivirkailijain teko on vain jatkoa entisille sortotoimenpiteille.

Postihallitus antaa äänettömän kannatuksensa New Yorkin postivirkailijain rikolliselle menettelylle

"Daily Worker" on ylipostimestarille Washingtoniin lähettänyt sähköteitse kyselyn, jossa ilmoittaa New Yorkin postikonttorin laittomasta menettelystä, ja vaatii postihallitusta ryhtymään toimenpiteisiin lehden postiolekuksien palauttamiseksi. Samalla on lähetetty kirja New Yorkin postimestarille, jossa julistetaan postin pidätyksen olevan kaikkea perustetta vailla, ja vaaditaan toimenpiteen peruuttamista.

Washingtonista ei ole tullut mitään vastausta, joten näyttää siltä, että hallitus on kokonaisuudessaan tämän räikeän teon takana, ja aikoo vaitiololla sivuuttaa asian, kunnes tärkeät vaalien edelliset päivät ovat ohi. Workerspuolue ja "Daily Worker" kutsuu työväestöä tiivistämään luokkataistelurintamaansa, ja aineellisesti tukemaan lehteä taistelussa porvariston katalia hyökkäyksiä vastaan.

— Metallilevyjen niittaus eli ompelemiskone, mikä on äskettäin keksitty, kykenee naulaamaan 40,000 niittiä duraluminiumilevyyn yhdessä tunnissa.

New Bedfordin kutomotyöläiset oikeuden kynsissä

Yli 700:sta tuomiosta tehdyt valitukset tulevat ylioikeuteen

NEW BEDFORD, Mass., —(FP) — Noin 700—800 puuvillatehtaan työläistä, joiden saamat 2—6 kuukauden tuomiot on vedottu ylempään oikeuteen, tulevat mahdollisesti vapautumaan. Mutta ainakin 12 vasemmistolaisen kutomotyöläisten union johtajista tulevat pakoitetuksi kärsimään koko tuomionsa, jotka vaihtelevat kuudesta kuukaudesta kahteen vuoteen. Näihin johtajiin lukeutuu uuden union kansallisia päämiehiä.

Piirisyyttäjä Crossley on antanut tietää, että liikemiespiirit ovat pyytäneet häntä unohtamaan syytösten tekemisen valituksen alaisissa jutuissa. "Juuri nekin", sanoo Crossley, "jotka kehoittivat minua järjestämään oikeuden ylimääräistä istuntoa elokuussa, toimittaakseen nuo ihmiset (lakkolaiset) pois tieltä, nyt pyytävät minua menettelemään niin kevyesti kuin mahdollista."

Kutomotyöläisten unio kansainvälisen työväenpuolustusliit. ja Amerikan kansalaisvapauksien liiton avustamana tulee puolustamaan kaikkia niitä lakkolaisia, joiden valitukset tulevat käsiteltäviksi. Bostonista ja Providencesta olevat lakimiehet ovat tarjonneet palveluksiaan. Kansainvälisen työväenpuolustuksen antamien tietojen mukaan 441:llä vastaajalla on yhteensä 87 vuoden vankeustuomiot ja $2,630 sakot edessä, jos valitukset hylätään. Noin 40 lakkovartiointijutuista koskevat vanhoillisen A.F.L:n tekstiilineuvoston jäseniin.

Kapitalistiset sanomalehtitrustit

$100,000,000:in yhtymä tekeillä

PARIISI, lokak. 28. — Kirjanpainajakapitalisti Heatherton on ilmoittanut sanomalehdille, että Yhdysvalloissa Delawaren valtiossa äskettäin muodostettu Angus-yhtiö, joka sulatti itseensä viisi maan suurinta ammatti- ja aikakauslehteä, on ryhtynyt yhteistoimintaan eräiden toisten kirjanpainoliikkeiden ja sanomalehtien kanssa tarkoituksella järjestää suuri yhtymä, joka käsittää yhteensä $100,000,000:n pääomat. Lukuisia sanomalehtiä on jo ostettu eri puolilla Yhdysvaltoja.

Hudson lahden rautatie

Valmistunee ensi syksynä — Lähes 3,000 miestä on nykyään työssä uudisradalla

OTTAWA, lokak. 28. — Lähes 3,000 työläistä työskentelee tätänykyä Hudson lahden rautatiellä yhdessä 22 veturin ja 12 höyrylapion kanssa. Osa tästä työvoimasta on vielä Flin Floniin johtavalla rataosalla. Kokemukset talvityössä ovat olleet niin edulliset, että työtä tullaan jatkamaan talvella Fort Churchillin rataosalla. Kiskotus tulee valmiiksi Fort Churchilliin varhain ensi syksynä, mutta satamatöiden ensi jakso valmistuu vasta vuosi myöhemmin. Tällä rautatiellä tulee olemaan suuri merkitys, sillä se suuresti lyhentää lännen maakuntien matkaa merelle. Puhumattakaan siitä että rata tulee avaamaan laajat Pohjois-Canadan metallirikkaat alueet kapitalistiselle keinottelulle, tulee sen välityksellä vastaisuudessa kulkemaan melkoinen osa tasankomaakuntien viljasta maailman markkinoille.

ILMALAIVA VALMISTAUTUU PALAAMAAN SAKSAAN SUNNUNTAINA

New York, lokak. 27. — "Graf Zeppelinin" päällystö ilmoittaa, että ilmalaiva tulee lähtemään paluumatkalle Saksan myöhään sunnuntai-iltana, tk. 28 pnä, jos ilmastosuhteet tekevät lähdön mahdolliseksi.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön sinne äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kaimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on tanaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä. Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W. Vapauden konttori: Liberty Building, 85 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lukijamme ja levitysryntäys

Lukijamme tietävät, että tämä *Vapaus*-lehtemme on Canadan suomenkielisten, luokkatietoisuuteen valveutuneiden työläisten ja vähäväkisten farmarien äänenkannattaja ja periaatteiden tulkitsija, kollektiivinen organiseeraaja ja levityksen avustaja. Lehtemme *Vapaus* jatkuvasti, säännöllisesti osoittaa, miten kulta-, hopea-, nikkeli- ja hiilikorporatsionit, metsäpohatat, tukkien ja paperipuiden hakkuuttajat, rautatie- ja autokorporatsionit, voimalaitosten ja asuinrakennusten rakennuttajat, päivä päivältä ratsionalisoivat kontrollinsa alaisina olevia työpaikkoja; miten näissä työpaikoissa työläisten tuhoutuminen tapahtumain kautta suuresti kohoaa ja elossa pysyvien elämän kuluminen tapahtuu hirvittävän nopeassa vauhdissa tuon ratsionalisoimisen seurauksena; ja miten jokainen työläisten taistelu parempain palkka- ja työehtojen puolesta on vain työläisten alkeellisimpain oikeuksien puoltamista ja vaatimista. Lehtemme *Vapaus* tuo tuoreet tiedot niistä canadalaisista ja ulkomaisista päivän tapahtumista, millä on yhteiskunnallista merkitystä työväenluokalle. Lehdessämme *Vapaudessa* on erikoisia osastoja työväen kaikkien erinäisten järjestöllisten toimintain aloilta — ammatillisen ja osuustoiminnallisen liikkeen, naisten ja nuorten toiminnan aloilta j.n.e.

Mutta lehtemme *Vapauden* vaikutusvoimaa työväen parhaitten etujen edistämisessä supistaa huomattavassa määrässä muun seikka: Canadan kuudestakymmenestätuhannesta suomalaisesta ei edes yksi kuudesosa ole lehtemme tilaajia. Tämän vajavuuden poistamiseksi on lehtemme *Vapaus* järjestänyt levitysryntäyksen, minkä kuluessa *Vapaudelle* on hankittava vähintäin *kaksituhatta uutta tilaajaa*. Mitä sinä, lukijatoveri, olet aikonut tehdä tai tulet tekemään tuon päämäärän saavuttamiseksi? Ja entä sinä, toveri kirjeenvaihtaja tai asiamiestoveri? Tuon päämäärän saavuttaminen riippuu nyt siitä, kuinka tehoisasti meistä itsekukin suorittaa osuutensa yhteisestä rintamatyöstämme.

Lehtemme *Vapauden* levikkiin nähden saatettanee Canadan suomalaisasutukset jakaa kolmeen pääluokkaan: 1) niihin, joissa *Vapaus* on jo saanut tilaajikseen kaikki mahdolliset henkilöt; 2) niihin, joissa *Vapautta* leviää vain noin viidellekymmenelle prosentille mahdollisista tilaajista; 3) niihin, joihin *Vapautta* leviää vain hyvin vähä. Mihin pääluokkaan itsekukin paikkakunta kuuluneekin, tulisi niissä asuvain, levitysryntäykseen innostuneiden tilaajain toimittaa katselmuksen, ottaa mahdollisimman tarkan tilaajain sensuksen alueellaan, tiedottaa katsauksensa tuloksesta lehtemme *Vapauden* palstoilla, ja kaikella tarmolla pyrkiä muuttamaan paikkakuntansa numero ensimmäiseen pääluokkaan kuuluvaksi, ellei se nim. sitä entuudestaan ole. Sensuksen ottaminen ja uusien tilaajain hankkiminen ei vaadi muuta kuin jonkunverran tarmoa ja päättäväisyyttä.

Kirjeenvaihtajamme työllä on yhtä suuri merkitys lehtemme levikille ja erikoisesti nyt levitysryntäyksen aikana. Lehdellämme *Vapaudella* on nyt jo melkoinen määrä keskinkertaisen hyviä kirjeenvaihtajia. Mutta säännöllisten kirjeenvaihtajiemme joukkoon eivät vielä lukeudu kaikki ne toverit, jotka kykenevät kertomaan työläisten olosuhteista, riistosta ja elämästä työpaikoilla. Nyt levitysryntäyksen aikana tulee mahdollisimman monen toverin liittyä *Vapauden* vakinaisten kirjeenvaihtajain suureen joukkoon. Se ehdottomasti edistää levitysryntäyksen onnistumista ja samalla kohottaa lehtemme joukkohenkeä. Entisten kirjeenvaihtajiemme on myös tehostettava kurssiaan ja parannettava kirjoitustensa sisältöä. Kirjeenvaihtajamme eivät näet aina kyllin tarkoin punnitse tiedotettavan asian poliittista, yhteiskunnallista merkitystä. Niinpä saatetaan havaita, että jonkun paikallista laatua olevan huvitilaisuuden tiedotus tapahtuu tunnon tarkkaan, hyvissä ajoin ja kyllin monta kertaa, mutta työlakon vaiheista ja kehityksestä, joilla on poikkeuksetta laajempi, yhteiskunnallinen merkitys, lähetetään myöhästyneitä tietoja ja niitäkin vain varsin harvoin. (Pohjois-Ontarion metsätyöläisten parhaillaan käynnissä oleva työlakko.) Tässä suhteessa on kirjeenvaihtajamme pyrittävä saamaan aikaan korjausta. Korjauksen toteuttaminen tulee edistämään levitysryntäystämme suuresti.

Ensi torstaina alkavaan lehtemme *Vapauden* levitysryntäykseen on käytävä käsiksi kaikella väellä ja voimalla, työllä ja tarmolla. Ryntäyskysymys on nyt otettava esille kaikissa suomalaisten työläisten radikaalisissa järjestöissä — puolueyksiköissä, suomalaisten järjestön osastoissa, naisten osastoissa, palvelijattarien yhdistyksissä, voimisteluseuroissa, kaivos-, metsä- ja autotyöläisten ja vähäväkisten farmarien järjestöissä y.m.

Vapaus on saatava entistään paremmin tunnetuksi ja levinneemmäksi joukkojen lehdeksi! *Vapauden* kertoma työväenluokan taistelusanoma on saatettava Canadan kaikkien suomea puhuvain työläisten luettavaksi!

Kaksituhatta uutta tilaajaa *Vapaudelle* ennen joulua!

Ranskan vakoilu Saksassa

Saksalaiset viranomaiset Ranskan miehittämällä alueella ovat paljastaneet hyvin järjestetyn vakoojajärjestön Saksan teollisuuksissa. Vakoilijat ovat olleet pääasiassa kemiallisissa laitoksissa, tarkotuksella saada tietoonsa Saksan kapitalistien salaisia menettelytapoja erinäisten tuotteiden valmistamisessa, ja ovat olleet suoranaisesti Ranskan hallituksen palveluksessa ja antaneet kaikki tietonsa korkeille Ranskan hallituksen virkailijoille.

Näitä vakoilijoita on löytynyt Saksan kemikaalitrustin laitoksissa Ludwigshafenissa, Oppaussa ja Hoechstissa. Niinikään löydettiin heitä Leunan, Merseburgin ja Leverkusenin laitoksissa.

Saksalaisia kemikaalilaitosten työläisiä oli lahjottu ja löydettiin heidän kodeistaan todistuskappaleita kun heidät vangittiin. Mutta siinä ei ollut kaikki. Ranskan vakoilijat olivat vieläpä lähestyneet Saksan hallituksen palveluksessa olevia virkailijoita, lahjoen heitä suurilla summilla.

Ja toisella puolen antoivat vakoojat ymmärtää kaikille lahjomilleen, että jos he yrittävät pettää lahjojansa ja paeta alueille Saksassa joissa eivät ole Ranskan miehitysjoukot, tulevat vakoilijat seuraamaan heitä ja murhaamaan heidät.

Viranomaiset tiedottavat, että he onnistuivat paljastamaan vakoojajärjestön ennenkuin se ehti saada aikaan suurtakaan vahinkoa. Mutta jotain salaisuuksia on kuitenkin jo viety Pariisiin.

FORDIN JA CHEVROLETIN VÄLINEN MYYNTISOTA

Ford Motor Co. perustettiin 1903. Sen päämääränä oli halpahintaisen auton tuottaminen suuressa mittakaavassa. Siinä se onnistui aluksi verraten hyvin. Sen tuotanto kohosi 195 autosta 1903 6,181:een 1903. Sinä vuonna kuitenkin suunniteltiin malli T, ja mullistava joukkotuotannon ohjelma asetettiin käytäntöön.

Kun Walter E. Flanders, joka oli konetuotannon erikoistuntija, otti Ford Co:n johdon käsiinsä 1908, tuli hänen saada vuosipalkkansa lisäksi 20,000 dollaria edellyttäen, että Ford Co:n tuotanto nousisi 10,000:een autoon toimintavuonna, mikä päättyi syyskuun 30 p:nä 1909. Sinä vuonna tuotettiin 10,660 autoa, Ford ollen ensimäinen autoyhtiö, mikä saavutti noin korkean tuotantomäärän.

Seuraavan neljäntoista vuoden kuluessa lisääntyi tuotanto harppa-askelin. Rakennettiin jättiläismäinen Highland Parkin tehdas ja myöhemmin River Rougin tehdas. Hiilikaivoksia, terästehtaita, rautateitä ja useita raaka-aineiden lähteitä hankittiin. Tuotantojärjestelmää parannettiin. Siitä muodostui jättiläismäinen, kömpelö, vaikeasti muunnettava, sillä se oli kehitetty vain yhdenlaisen tuotteen valmistamiseksi ennen kuulemattomissa määrissä. Miljoonia kulutettiin yhä suuremman tuotannon saavuttamiseksi, mutta ei juuri mitään auton parantamiseksi.

Henry Fordin sanotaan lausuneen tuotantonsa huippuaikoina, että "yleisö saa minkävärisen ford-auton tahansa, kunhan se vain on musta."

Ford Motor-korporatsioni valmisti T-

Autotyöläisten on järjestäydyttävä taisteluun hiestytystä ja riistoa vastaan

mallisia autoja 16 vuotta tekemättä niihin tuskin yhtään muutosta tai parannusta. Tuhansia, satojatuhansia jopa miljooniakin autoja syydettiin markkinoille, yrittämättä muuttaa niitä ja pysyä aikansa tasolla, kunnes yhtäkkiä tullut autojen myynnin pieneneminen pakotti Henryn sallimaan joitain muutoksia autoonsa.

Mutta se oli liian myöhäistä pienille muutoksille. Ford-autot eivät käyneet enää kaupaksi, ja vuonna 1926 vanhan mallin valmistaminen lopetettiin ja Fordin tehtaiden oli käytävä mullistavien muutosten läpi ensi kerran historiassa. Mutta se oli, ja on vieläkin, vaikea askel.

Chevrolet Motor Co. perustettiin marraskuussa, 1911, ja se alkoi valmistamaan tunnetun kilpa-ajurin Louis Chevroletin, suunnittelemaa autoa. Tuotanto alotettiin vuonna 1913, ja vuonna 1915 heidän vuotuinen tuotantonsa nousi varsin korkeaan määrään. Samana vuonna Ford saavutti uuden ennätyksen, tuottaen 283,161 autoa.

Chevrolet Co. myös lisäsi tuotantoaan nopeasti, tuottaen 128,266 autoa vuonna 1917, 149,540 vuonna 1920, ja yli puoli miljoonaa 1925. Kuluvana vuonna on Chevrolet Co. syysk 4 päivään mennessä valmistanut miljoonan autoa, ja koko tuotantoajaltaan viisimiljoonaa autoa.

Chevrolet Co:n taktiikka on ollut aivan toisenlainen kuin Fordin. Sen sijaan että se olisi kiinnittänyt kaikkensa jättiläiskokoiseen tuotantokoneistoon, on se tehnyt parannuksia moottoriin, runkoon ja koriin sekä laskenut vuosittain markkinoille uusia malleja, jotka ovat enemmän ja enemmän sopusoinnussa moottorin teknillisten varusteiden ja korien mallien kehityksen kanssa.

Muutokset seurasivat toisiaan nopeasti, ja Chevrolet Co. saavutti melkoisen kokemuksen tuotannon vaihtamisessa yhdeltä mallilta toiselle, täten kehittäen autoa ja tuotantovälineitä yhtä rinnan.

Täten Chevrolet kohosi tasolle, missä se voi tehokkaasti kilpailla Fordin 20 vuotta pitämästä yliherruudesta halpojen autojen alalla. Seuraava taulukko osottaa Chevroletin taktiikan paremmuutta Fordiin verraten:

Prosenttimäärä kokonaistuotannosta:

	1922	1925	1928
Ford	63.8	46.0	13.3
Chevrolet	14.1	20.1	26.8

Viimeisen vuoden aikana Ford on tehnyt epätoivoisia yrityksiä tuotannon kohottamiseksi 10,000 autoon päivittäin. Mutta se on hidasta työtä ja viimeisimpien numerotietojen mukaan heinäkuussa myytiin 84,503 chevrolet-autoa, ja ford-autoja vain 43,094.

Fordin uusi taktiikka osittaisesti soveltuu nykyisiin tilanteisiin, sillä Ford tuottaa nyt viimeaikaisimpia malleja ja teknillisiä vaatimuksia sekä värija kulivahduksia vastaavan auton. Kuitenkin saman, pitkäaikaisesti jatkuvan samanlaisen joukkotuotannon taktiikkaa myös edelleen seurataan. Fordin tuotantojärjestelmän on mahdotonta valmistaa uusimallisia, aina aika-ajottain parannettuja vaunuja, kuten muut autoyhtiöt tekevät.

Ja se on juuri tämä tuotantovälineiden jäykkyys, joka merkitsee Ford Motor Co:n lopullista perikatoa. Kun Ford vielä yrittää laajentaa uuden autonsa myyntiä, niin Chevrolet jo suunnittelee uutta kuusisylinteristä autoa, jota mahdollisesti voitaisiin myydä samalla hinnalla kuin vanhaa nelisylinteristä on myyty.

Fordin ja Chevroletin välillä käyvän sodan taakan kantavat työläiset, jotka sen seurauksena kärsivät palkanalennuksista, hiestytyksestä ja työttömyydestä. Kuitenkin tuo autopohattain välinen taistelu antaa mainion tilaisuuden järjestäytymiselle, minkä avulla saatetaan vastustaa autopohattain välisestä sodasta johtuvaa taakkaa. Käyttäkäämme tätä suotuisaa tilannetta hyväksemme ja järjestäytykäämme yhteen suureen autotyöläisten teollisuusliittoon ja valmistautukaamme puolustamaan itseämme niitä kurjia olosuhteita vastaan, joihin autoruhtinaat pakottavat meidät alistumaan.

A. GOETZ.

Pilsudskilaisten sotaiset puuhat

Puolan fascisteilla on samaan aikaan monta rautaa tulessa. Valmistautuvat vallankaappaukseen omassa maassaan ja samaan aikaan suunnittelevat hyökkäystä rajojen taakse. Kummastakin puhuvat avoimesti.

Puola on näköjään demokraattinen maa, tasavalta, jolla tietysti myös on parlamentti. Tunnettua kuitenkin on, että demokratian ja tasavaltaisuuden todellisuudessa isännöitsee pilsudskilainen, avoimeen monarkiaan pyrkivä ryhmä.

Nykyään ei pilsudskilainen ryhmä enään keskustele parlamentin liikanaisista oikeuksista, vaan kysymyksessä on Puolan muuttaminen kuningaskunnaksi, vieläpä itsevaltaisesti hallittavaksi maaksi. Pilsudskilaiset aikovat käytännössä toteuttaa sen mitä heidän päämiehensä ei kauan sitten sanoi olleen itsellään mahdollisuuden jo ennen tehdä: hävittää parlamentin eli, kuten sanat kuuluvat, polkea sen kuin madon.

Monarkiaan pyrkivä ryhmä näkee aikeelleen hyviä edellytyksiä. Puhumattakaan tilanomistajistosta ja virkamiehistöstä y.m. porvarikerroksista, ei ole vallankaappaukselle vastarintaa odotettavissa myöskään Puolan "sosialistisen" puolueen taholta. Päinvastoin tullaan sielläkin auttamaan fascisteja, kuten ovat auttaneet tähänkin asti.

Samaan aikaan kun Puolan fascistit valmistautuvat maansa hallitusmuodon muuttamaan monarkistiseksi, eivät ne myöskään salaa ulkopuolisia valloitusaikeitaan. Pikkuisesta Liettuasta on niiden jo kauan ollut vaikea irti pysyä. Usean kerran on jo Liettuaan hyökkäys ollut alkamaisillaan ja vain se seikka, että Ranska ja Englanti eivät ole havainneet sodan alkamista sopivaksi on Puolan paaneja pitänyt jonkun verran aisoissa.

Liettuan valtaaminen ei enään näytä hullaantuneille paaneille riittävän edes ensmäiseksi rosvohyökkäyksen määräksi. Niiden kynnet syyhyävät paljon suurempaa saalista. Muistetaan miten juuri äsken Neuvostoliiton rajaseudun. Volhynian kuvernööri kutsui puolalaisia hyökkäämään neuvostoalueelle ja aseilla irrottamaan siitä Ukrainan. Kun Neuvostoliiton edustaja tämän rauhansopimuksen törkeän rikkomisen johdosta ilmoitti vastalauseen, niin Puolan hallitus kävi syyllistä puolustamaan, kuten se on aina suojellut neuvostovaltaa vastaan toimineita provokaattoreita.

Sotasuunnitelmainsa toteuttamista eivät paanit kuitenkaan pidä niin helposti toteutettavina kuin pitävät maansa hallitusmuodon monarkistiseksi muuttamisen. Ukrainaan hyökätessään nähtävästi käsittävät joutuvansa jättiläisen kanssa tekemisiin. Etsivät siis liittolaisia, asekumppaneita itselleen. Siinä suhteessa myös touhuavat aktiivisesti, koettavat saada kumppaneita sekä pohjoisesta että etelästä.

Yhteisen neuvostovastaisen rintaman muodostamistarkoituksessa käyvät Puolan fascistit neuvotteluja Latvian ja Viron pääesikuntien kanssa, upseerivierailuja tehdään.

Mainittuja pikku maita näyttää kuitenkin pahasti arveluttavan puolalaisten seikkailuihin sitoutuminen. Niillä tietysti on kullakin joku Karjala sopivaa hetkeä varten silmämääränä, mutta pelottaa ryhtyä sopivaa hetkeä itse tekemään.

Varmempia asekumppanuuden toiveita ovat Ukrainaan aikojat saaneet Rumaniasta. Siellä onkin itse Pilsudski ollut "kylpemässä" kuukausikaupalla. Kylpyjen välillä on hän ahkerasti ollut neuvotteluissa Rumanian hallituksen, pääesikunnan y.m. voimatekijäin edustajain kanssa. Puolalaista kylpijää on Rumaniassa kohdeltu varsin läheisenä ystävänä. Bessarabian rosvoojilla ja Ukrainaa rosvoamaan aikovalla on jo sellaisenaan sukulaisuutta.

Virallisten tiedonantojen mukaan ovat Pilsudskin ja Rumanian viranomaiset keskustelut olleet "yksityisluontoisia", "ei poliittisia" j.n.e., aivan viatonta laatua. Kuinkas muuten. Mutta koko Rumanian lehdistö puhuu toista.

Pilsudskilaisten ja Rumanian pääesikunnan välillä on hyvä yhteisymmärrys. Yhteisrintaman välttämättömyydestä niiden kesken ei ole erimielisyyttä, mutta asian tähän astinen yleisesti tunnetuksi saattaminen poikkeaa jonkun verran. Kun edellisten taholta puhutaan suoraan hyökkäyksestä Neuvostoliiton kimppuun, jälkimäiset tyytyvät puhumaan puolustuksesta kun muka Neuvostoliitto hyökkää.

Rumanian sotilaspiirien lehti "Universul" lausuu myös julki, "että sota Neuvostovaltaa vastaan tulee suurvaltojen kanssa yhdessä käytäväksi. Puolan ja Rumanian tulee vain olla alkajina eli, kuten lehti sanoo, Rumanian osaksi tulee tehdä (Punaiselle armeijalle) vastarintaa kunnes saadaan apua liittolaisilta. Neuvostoliittoa vastaan ei voi sotia 2—3 valtakuntaa, vaan siinä tarvitaan monia valtakuntia, kirjoittaa sanottu Rumanian upseerien lehti.

Pilsudskin vierailun tarkoituksena ei ole ollut vain Rumanian aikeisiinsa lujemmin sitominen. Tämä Puolan kuningaspaikan kanditaatti on samalla koettanut vetää myös Unkarin sotatouhunsa piiriin, siinä toistaiseksi kuitenkaan tuloksia saamatta.

Kuten edellä olevasta selviää, ovat Puolan fascistit kovissa puuhissa sekä valta-alueensa rajojen sisällä, että niiden ulkopuolella. Neuvostovaltaa vastaan aiotun sodan valmistelu ei kylläkään ole niiden omantakeista puhaa, vaan ovat sen takana ja tukena etäämpänä olevien maiden, lähinnä Englannin ja Ranskan kapitalistit hallituksineen. Innokkaampaa provokaattoria taantumuksen palauttamiseksi ja sodan aikaan saamiseksi ei kuitenkaan voisi löytää kuin mitä Puolan fascistit osoittavat olevansa.

Sodan valmistelullaan pilsudskilaiset pelaavat korkeata peliä. Lopputulos "Ukrainan valloittamisesta", jos todellakin uskaltavat sitä yrittää, tulee olemaan fascismin loppu. Ja ellei saaliin ja seikkailun halu sokaisisi myös Rumanian upseereita, niin heidän lehtensä tuli pilsudskeille vastata, että Neuvostovaltaa ei voi kukistaa mikään valtakuntien yhtymä, sillä heikoimmillaan ollessaankin se taisteli neljäätoista vihollismaata vastaan ja selvisi voittajana.

Port Arthurin uutisia

HALLOWEEN-TANSSIT

on osaston talolla keskiviikon, lokakuun 31 päivän iltana. Ja silloin siellä tulee olemaan jotakin aivan erikoista. Silloin voi esimerkiksi ongiskella sisällä haalissa, tarvitsematta mennä ulos myrskyiselle järvelle, ja paljon muuta "fonia". Sinne tietysti mennään joukolla.

UUSI ELEVAATTORI,

joka samalla on maailman suurin alallaan, alkoi täällä toimintansa lokak. 24 p. Laitos kuuluu vehnänmyyntirenkaalle (poolille). Sen rakentamisen sanotaan tulleen maksamaan 5,000,000 dollaria. Ja mahtuu siihen 7,200,000 bushelia viljaa. Se pystyy nielemään sisäänsä 500 vaununlastia viljaa kymmenessä tunnissa, ja toiselta puolen syöksemään ulos 250,000 bushelia tunnissa.

Poolin virkailijoita oli kerääntynyt tänne uuden laitoksen avaustilaisuuteen nelisenkymmentä ja ovat he täällä pitämissään puheissa ennustelleet, että läheisessä tulevaisuudessa Canadan viljanmyynti kokonaisuudessaan tulee olemaan poolin käsissä. Heitä on täällä porvarien taholta kestitty ja haastateltu, kuten ainakin ylhäisiä vieraita.

EKSYI METSÄÄN

Alex Scot, joka työskentelee täkäläisellä Provincial-paperitehtaalla, meni pari päivää sitten metsästämään North Branchin lähettyville erään toverinsa kanssa. Metsässä he kuitenkin erosivat toisistaan ja kun toverinsa ei tavannut Scottia vielä pimeän tullen, niin saapui hän yksin kaupunkiin ja ilmoitti asiasta maakuntapoliisille ja paperitehtaan viranomaisille. Seuraavana aamuna lähti suurin osa tehtaan yövuoron työläisistä häntä etsimään, mutta siinä puolenpäivän aikaan saapui hän kotiinsa omin apuinensa. Ja uupumista lukuunottamatta ei hän ollut paljonkaan kärsinyt seikkailustaan.

PYÖRÄILIJÄ JÄI AUTON ALLE

Kun Thomas Tinsley, elevaattorityöläinen, t.k. 24 päivän iltana oli menossa kotiinsa polkupyörällä, niin ajoi vuokra-auto eräässä kadun risteyksessä hänen päälleen loukaten hänet siksi pahoin, että hänen henkiin jäämisestään ei lääkärien lausunnon mukaan ole paljonkaan toiveita. Collins, kysymyksessä olevan vuokra-auton ajuri, on pidätetty ja on häntä vastaan nostettu syyte ruumiillisten vammojen aiheuttamisesta tahallisesti, hurjalla ajolla. Hänen kohtalonsa epäilemättä tulee riippumaan loukkaantuneen tilasta. — S.

Ranskalaisten vakoojien löytäminen Saksan teollisuuslaitoksissa ja erittäinkin kemikaalitehtaissa on kieltämättä kierrettynä sotavalmisteluihin. Kemikaalilaitokset tulevat valmistamaan ja jossain määrin jo valmistavatkin, tehoavimmat ja hirvittävimmät sodassa käytettävät aineet. Siinä syy miksi Ranskan hallitus on asettanut vakoojajärjestön Saksan kemikaalitehtaisiin, joka maa on kemiassa pitkälle edistynyt.

TILATKAA VAPAUS!

Vancouverin uutisia

LAKKO ON SEKIN

mitä kaupungin karpinterien union taholta käydään toista samalla alalla olevaa uniota vastaan. United Brotherhoodin miehiä on poissa töistä noin kolmesataa, toisten mennen lakkoon etteivät työskentele Amalgamated union miesten kanssa, osan jouduttua työnsulun kautta pois työstä. Ennemmin ovat mainitut uniot olleet yhteistoiminnassa toistensa kanssa, mutta useamman kuukauden ajan on jo karpenterien union (Brotherhoodin) taholta käyty suurta jäsenten valloittamisryntäystä toista karpenterien uniota (Amalgamated) vastaan. Nyt on asia kehittynyt siihen pisteeseen, etteivät Brotherhoodin miehet työskentele Amalgamatedin miesten kanssa. Ja ankara taistelu unioiden kesken on nyt olemassaolosta. Siitä on jo 2 viikkoa kun mainittu taistelu alkoi, eikä tiedä miksi tulee vielä kehittymään. Ei voisi odottaa enään tämänlaista taistelua työläisiltä, että taistellaan toinen toistaan vastaan ja sivuutetaan työnantaja kokonaisuudessaan, jos kohta tiedämmekin, että on paha olla samalla työalalla useampia taloudellisia järjestöjä. Työläisten pitäisi käsittää se, että useampikin on parempi kuin ei ollenkaan ja tällaisessa taistelussa on vaarana, että tuhotaan molemmat työväen uniot. — Vaan toisten enempi tästä.

"SOTAIN SYNTY"

otsakkeella oli toimituskirjoitus paikkakunnan porvarilehdessä ja on se mielenkiintoinen siksi, kun yhtämittaa huudetaan niistä rauhankongresseista ja rauhan allekirjoitusjulistuksista. Kuitenkin on tämä porvarilehden toimitus avomielinen ja sanoo, että sotia on ollut aina ja tulee yhä olemaankin. Viimeisessä maailmansodassa mainitsee tuhotuksi 37 miljoonaa ihmistä ja liki neljänsadan biljoonan omaisuuden. Ja kun ihmiskunnalla on taas jotain antaa, niin tulee sodan Molok ja korjaa sadon. Muutama vuosi sitten oli Yhdysvallat alkaa sodan Japanin kanssa, mutta jäi kuitenkin sikseen. Mutta ennen pitkää tulevat jotkut Europan maat alkamaan sen. Tuollaiseen toivomukseen loppui kirjoitus.

Luulisi ihmisten silmät aukenevan sotiinkin nähden edes jossain määrin. Kun olin katsomassa elokuvaa "Äidin neljä poikaa", näin naisten kuivailevan silmiään, kun äiti menetti kolme pojistaan viimeisessä sodassa, kun katselivat äidin tuskia, joita hän kärsi valmistuessaan poikia vastaan ottamaan, mutta saikin tiedon kolmen poikansa kaatumisesta. Vaikka tiedämmekin, että se ei ole puolueetonta kuvausta niin kuitenkin tapahtuu ja näkyy sellaista, jonka pitäisi olla kylliksi avaamaan silmät, näkemään sotien turmiollisuuden.

KUNNALLISVAALITKIN

ovat ohitse. Kyllä melua olikin niiden johdosta ja etupäässä kaupunginmajurin paikasta. Oli kolme majurin ehdokasta, jos sitä kolmatta viitsii mainitakaan, kun ei saanut kuin kolmattasataa ääntä. Entinen majuri sai yli seisemäntoistatuhatta ja valituksi tullut Malkin sai yhdeksäntoistatuhatta. Seuratessa tuota vaalitouhua, niin kyllä tulee siihen käsitykseen, etteivät ihmiset ole vielä pitkiin aikoihin valmiit jättämään vaalitouhua ja luottamista siihen. Vaikka meillä suomalaisilla jos kellään on ollut sellainen käsite jo vuosikymmenen, että se on ollut sen aikuista tohinaa — ei kannata. Vaan sellainen taistelu oli tuosta majurin paikasta, että siihen pyrkiessään kannatti menettää kaksikymmentätuhatta dollaria, niinkuin ilmeni yhdessä puhetilaisuudessa, jonka nyt majuriksi päässyt piti, ilmoittaen että hän on späntännyt tuon summan saadakseen japin. Tämän johdosta eräs teki kysymyksen, että paljonko siinä japissa sitten maksetaan, niin oli majurin vastaus: viisituhatta doll. Mies sanoi, että sitä en ymmärrä, että viidentuhannen japista kannattaa späntätä kaksikymmentätuhatta. Paljon mahdollista että tuo mainittu summakin vielä on pienennetty. Siihen käsitykseen kyllä tulee tuosta uudesta miljonääri-kaupunginpäästä, että hän on "jaloluontoinen" ihminen, koska hän auliisti uhraa omaisuuksiaan, saadakseen sellaisen aseman missä hänen on mahdollisuus parhaiten toimia kaupunkimme "hyvinvoinnin" eduksi. Pyhäkouluun kuuluu ensimäiseksi laittavan ehkä kaikki kaupungin asukkaat, ja kirkon kuuluu vapauttavan verojsta. Kirkkojen verot temmataan jostain muualta, mutta ei kirkoilta. Ovathan ne hänen mielestään liiaksi arvokkaat paikat sellaisille kuin maallisille veroille.

AUTOMAATTISET PYSÄHDYS-MERKIT

ovat laittaneet kaupungille vilkasliikkeisimpäin katujen kulmiin, niinkuin suurkaupungeissa ainakin. Yleisöä olikin kerääntynyt katsomaan noita automaatteja, elokuvain kameramiehet näkyivät olevan ottamassa kuvia myös. Ja kaupungin virkailijat antoivat lausunnon, että ihmiset oppivat vallan heti ottamaan huomioon nuo merkit.

VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN MUISTOJUHLAN

vietto on seuraavissa paikoissa: 4 p. Royal Teatterissa, 7 p. kommunistipuolueen haalilla, 11 p. marraskuuta suomalaisella haalilla. Yleisöä kehoitetaan ottamaan mainitut tilaisuudet huomioon, saapumalla niihin. — Logger.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Sudburyn työv. näyttämö

"Minun vauvani"

Viime lauantaina oli Sudburyn työv. näyttämöllä jälleen ensi-ilta, jolloin esitettiin Margaret Mayon kirjoittama huvinäytelmä "Minun vauvani." Kappale on tavallinen tusinafarssi, käsitellen aito porvarillisia perheriitoja ja harrastuksia, sellaisia, jotka ovat ominaisia vain epäterveelliselle porvarilliselle yhteiskuntajärjestelmälle. Vieläpä siihen on kaiken lisäksi sekotettu annos täysin isänmaallista militarismi-ihailuakin. Kuinkas muuten! Naurupala se hyvin esitettynä on — ei mitään muuta. Se on vain sisällyksetön porvarituote, josta työläinen ei tunne omakseen mitään. Siitä saatu nauramisen aihekin tuntuu lainatulta.

Esitys ei, ottaen huomioon paikalliset voimat, jaksanut kohota keskinkertaista korkeammalle. Siinä huomasi erään laista hajanaisuutta, toisiinsa kiinteästi soveltumattomuutta, piirre joka ilmeni tämän edellisessäkin, "Taigan", esityksessä. Oli hyviäkin kohtia. Parhaimpana yksityisnäyttelijöistä voi mainita Maiju Hamarin Ketty Harrison. Hänen esityksensä oli luontevaa ja lausunta ilmehikästä. O. Förbom Jimmy Scott'ina oli onnistunut yleispiirteissään. Tyypiltään suorastaan mainio, mutta ilmehtimiset tahtoivat jäädä eri tilanteissa köyhiksi. Tilanteen koomillisuutta sängynalla-kohtauksessa vaimensi esim. se, että Jimmy meni sinne jalat yleisöön päin. Tulisi olla päinvastoin. William Harrison — K. G. Asiala vaikutti kuin hätäiseltä lausunnan puolesta. Tulisi olla määrätietoinen; päinvastainen kuin Jimmy. Annie Lehtinen Maggiena ei jaksanut saada aikaan temperamenttia esitykseensä. Hyvää ainesta, mutta vielä hiomatonta. Liikkeet samoin kuin äänenkäyttökin tahtoo vaikuttaa särmikkäältä. — Tämä ei ole tarkotettu moitteeksi. Päinvastoin, kun näitä itsekussakin näyttämömme palkeilla toimivissa olevia "äkkimutkia" oijotaan, epätasaisuuksia silotetaan, niin olemme ensimäinen kirjoittamaan hyvä-sanan alle. Nyt esitetty ei ollut hyvää, mutta, ei huonoakaan. Tehty työ ansaitsee täyden, vilpittömän tunnustuksen. — M. Ulf.

Eri paikkakunnilta

South Porcupine, Ont.

VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN MUISTOJUHLAA

vietetään osastomme haalilla marraskuun 7 päivänä. Ohjelma tulee olemaan hyvä. Osastomme laulu-seura on harjoitellut ahkeraan mainittua tilaisuutta varten. Samoin lasten orkesteri tulee esiintymään ensi kertaa tänä syksynä. Lapset ovat myös kovalla touhulla harjoitelleet ja varma on, että sieltä lähtee sellaiset säveleet, että ihmetelette. Joukkolausuntoa esitetään myös juhlassa. Muutakin mielenkiintoista ohjelmaa tulee olemaan

Joulurahat Suomeen.

Kurssi 39.60 Suomen markkaa

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.-00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN — TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Me emme kiihota ketään rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään on parhainta lähettää ne oman liikkeenne, Vapauden, kautta.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL
957 Broadview Ave.,
Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohjois-Ontariossa.

Yli yksitoista miljoonaa Smk. lähetetty v. 1928 ajalla eikä yhdenkään lähettäjän rahat ole joutuneet hukkaan.

Lähettäkää kaikki postin kautta tehtävät välitykset nimellä ja osotteella

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Ukrainalaisilta tovereilta tulee tietysti, kuten ennenkin, paljon ohjelmaa. Siis silloin täytämme haalin viimeistä paikkaa myöten. Tilaisuus tulee olemaan kaikille vapaa. Alkaa kello 8 illalla

TALON KAUPPA

Poikatalon pojat ovat ostaneet entisen vuokratalonsa aivan omakseen 2,000 dollarin kauppahinnasta. Sillä tavalla pojat. Yrittäkää, hyvä tulee. Taloa juuri laitetaan uuteen hyvään kuntoon, lisää ruumia laitetaan, sekä muutenkin siistitään kaikin puolin. Parin viikon perästä siis pojat muuttaa omaan taloon. Pojat maksoi talonsa heti

TULEVIA HUVEJA

Nuoriso-osasto harjoittelee näytelmää "Minun vauvani", joka esitetään marraskuun 11 päivänä. Lysti ei silloin puutu, pitäkää varanne.

Osastomme näytelmäseura harjoittelee laulunäytelmää "Rykmentin soittaja". Yleisö kuulemma alkaa napisemaan kun näyttämöltä ei ole esitetty tänä syksynä vielä yhtään luokkahenkistä näytelmää. Syy on se, että oli tullut tilattua liian paljon huvinäytelmiä, joten ne täytyy ensin saada tieltä pois, sillä niistä kuitenkin pitäisi maksaa vuokra vaikka ei niitä esitettäisikään. Siksi niitä on niinkuin puoli pakosta täytynyt esittää. Mutta näytelmäkomitea pitää huolen vastaisuudessa, että mainittu epäkohta korjataan. Ensi hätään esitetään aivan lähitulevaisuudessa "Korkein tuomari". Ja sitten aina vuorotellen huvinäytelmä ja vakavampi, joten kaikki tulee tyydytetyksi. V. A.

Chase, B. C.

Meitä on pieni joukko tällä paikkakunnalla. Kolmattakymmentä jäsentä on vaan osastossamme, mutta siltä olemme kesänmittaan toimineet, joukon pienuuteen katsoen, monet isotkin juhlat ja huvit. Yleisölle kiitos osanotosta onnistumiseemme hommissamme.

Viimeksi oli meillä perhe-illanvietto, jossa oli ohjelmaa, muun muassa luettiin seinälehti. Siinä oli paljon hyviä kirjoituksia ja kuviakin. Loppuilta meni kahvipöydän ympärillä hyvin hupaisasti.

Osaston kokoukset olemme pitäneet säännöllisesti kerran kuussa. Osanotto kokouksiin on ollut kohtalainen kesänkin aikana. Mutta nyt ilmaantuu semmoisia ikävyyksiä, että aina yksi ja toinen jättää jäsenmaksut maksamatta niin pitkälti, että ovat K.-puolueen sääntöjen mukaan osastosta ulkona. Ikävimmältä näyttää kun jäsenet, jotka ovat perustavassa kokouksessa olleet mukana, unhoittavat niin vaan velvollisuutensa.

Luonto tälläkin ympäristöllä näyttää merkkejä, että työläiselle alkaa vuoden kaikista ikävin aika. Kylmä vielä alkaa puristella muiden puutteellisuuksien lisäksi.

Seuraavan kirjeen kirjoittaa P. Korpi. — Neljäs.

NAISTEN OSASTO

Nakina, Ont.

Niinhän sitä eletään täälläkin päivästä toiseen, vaikka emme paljon olemassaolostamme muista maailmalle toitottaa. Toimintamme on hiljaista taas, paitsi käsitöitä olemme tehneet jokainen sen minkä kerkiämme; teemme vuoroin jokaisen kotona joka viikon torstai-ilta. Pidimme myös pienet kahvikekkerit eräänä käsityö-iltana. Verotimme 10 s. kupista ja käskimme miestovereitakin sinne. Sitten samana iltana saimme pienen osan käsitöistämme kaupaksi ja lähetimme sen illan tulot Canadan Työv. Puolustusliitolle, joka summa tuli $10.00. Rahat lähetti Dagmar Block.

Täältä kävi myöskin edustaja Port Arthurin piirin naisten yhteisessä neuvottelukokouksessa, joka pidettiin Port Arthurissa syysk. 20 p. Edustajana täältä kävi Dagmar Block.

Elämäntovereiksi toisilleen ja yhteistä uunia lämmittämään täällä ovat yhtyneet Miss Siiri Falck ja Mr. Aarne Ranta. Onnea vain ja yhteisymmärrystä elämän monimutkaisella taipaleella! — K. M.

Rosegrove, Ont.

NAISTEN TOIMINNASTA

Meillä oli naisosaston kokous t.k. 11 p., mutta pahat tiet ja sateinen ilma esti pitkämatkaiset tulemasta. Keskusteltiin ja päätettiin seuraavasti: päätettiin lähettää yhteinen joulu-onnentoivotus naisosastoltamme Suomeen "Työläis- ja Talonpoikaisnaisten lehteen", ja sitten kerätään vielä lisää onnitteluja niin paljon kun vaan saadaan.

Ohjelman suoritus jätettiin seuraavaan kokoukseen koska ohjelman suorittajista oli useita poissa. Myös valittiin virkailijat seuraavalle vuosineljännekselle. Pöytäkirjuri valitaan ensi kokouksessa ja myös "Yrityksen" toimittaja. Sitte sitä taas ollaan täydessä toimintakunnossa.

Osastomme on ollutkin huolellisessa toiminnassa toiminta-ajallaan. Elokuun täydyimme ottaa lomaa, kun oli kiire heinäaika, vaan syyskuun taas aloimme ripeällä toiminnalla. Pidimme iltamat, jotka onnistuivat koko hyvin. Ohjelmaa oli myös koko paljon. Luettiin meidän osaston käsinkirjoitettu lehti "Yritys", joka oli myös sisältönsä puolesta hyvä. Aikuisilta ei ollut nyt oikein paljon kirjoituksia. Syyskiireet kai oli esteenä. Vaan oli nuoret sitä ahkerampia kirjoituksillaan, joka onkin ilahuttavaa nähdä, että nuoret täyttää meidän paikkamme jos me väsähdämme. Osastomme on menettänyt useita jäseniään poismuuton takia tänä kesänä, josta osastomme tulee kärsimään, kun ennestäänkin on jäsenlukumme pieni. Mutta kuitenkin on ilahduttavaa nähdä, että naiset pitävät myös työväen asian yhtenä tärkeänä, koska kaikin olemme kokouksiin saapuneet, jos vaan suinkin siihen tilaisuuden saamme.

Usein on kyllä naisella esteenä talo-ushommat ja lisäksi vielä jos on pieniä lapsia. Muistan erään äidin sanat kun hän päivitteli kun täytyy olla eristettynä yhteistoiminnasta. Hän sanoi: "Vielähän noiden elukkain kanssa pärjäisi kokouksien ajan, panee ne pellolle eli navettaan, vaan mihin pistää lapset?" Ja se on totta. Tällaisella farmiperukalla on mahdoton lasten kanssa kulkea. Naiset saa enimmäkseen vielä talvet olla yksin kotona, kun miesten täytyy olla ansiotyössä.

Olemme myös myyneet 15 kpl. "Työläis- ja Talonpoikaisnaisten lehteä" joka kuukausi. Naisosaston taholta olemme myös ottaneet yhden hyvän edistysaskeleen iltamatilaisuuksissa ja yleensä tanssiin nähden: jos huomaamme, että henkilö on väkijuoman saastuttama ja tulee hakemaan tanssiin, niin silloin ei kukaan mene. Vaikka emme sitä ole tarvinneet usein tehdä, sillä kai työläiset on jo siitä tietoisia, että työväentalo ei ole juoppojen olinpaikka, siksi saapuvatkin selvänä. Toivomme, että edelleenkin yhteisymmärrys vallitsee keskuudessamme.

Seuraava naisosaston kokous on Hiltusella marrask 8 p. Tulkaa taas sakilla. Uudet jäsenet tervetulleita. — Hilja.

THE YOUTH SECTION

A BOLSHEVIK LAD IN THE REVOLUTION

Johnnie Smart was a carpenter's apprentice. He was a husky young boy, with a sharp prominent nose, and lively blue eyes. He had th ereputation of being the greatest mischief maker of all the boys in the factory.

Today, Johnnie was excited. It almost seemed as if the fear which hovered over the city, this foreboding of something evil and inevitable, had crept into Johnnie's blood.

The Advance of the Whites.

Since early morning, streams of people were leaving the city; an unexpected advance of White Guards had forced the Reds to abandon the city. Long trains of wagons, piled up high with furniture, boxes of all sorts, with food and ammunition, passed thru the streets. Anxious drivers, their faces covered with sweat, kept whipping the horses to a faster pace. Here and there could be seen a Red-Guard hurrying on some duty. Wounded were already being carried into the city; the sick and crippled dragged themselves painfully into the departing wagons. The street was a confused medley of rattling wheels and groaning wounded. Here and there a driver lost his head and began cursing his horse and his carriage and pitilessly beat his poor animal.

Johnnie Remains in the Town

Johnnie had wanted to leave the city together with the other workers of the factory, but their leaders had ordered him to remain.

"Hey, where are you going, young scamp? Don't you think we've got enough without being bothered with you. You don't have to be scared of the Whites. They won't hurt you. So you remain here."

Johnnie saw that neither tears nor prayers would help. So he ran to the headquarters of the Young Communist League. He was a member of one of the Young Pioneer League groups.

At the Young Communist League Headquarters

But there also they were too busy to be able to help him. The committee was standing in the corner, discussing excitedly and in low voices. Three young men were piling all the documents on the table, and burning them as fast as they could in the glowing stove.

"We can't trust the tobacco girls for our secret service work yet," Gregory was saying.

Johnnie pricked up his ears. Secret service work! He had already heard a great deal about it. It means something terrible and mysterious; one dared not sleep at home, and the White Guards burned the houses and hung the workers.

His older brother was caught in this work, and was now lying in prison — maybe they would let him try his hand at it.

Johnnie Wants to Help.

"Comrades, can't I do something, too?" Gregory looked at the little figure before him. "What, then", he asked.

"Can't I do secret work?"

The young people burst into laughter.

"You! You're much too young. Why, you're still at your mother's apron strings."

Johnnie felt hurt. He turned his back upon them sadly, and sat down on the window sill, pressed his face against the pane and fell into suffering silence.

In the street, the tumult had somewhat decreased; the crowd had grown less dense. There were fewer wagons. From the station little groups of Red Guards kept coming all the time, and a mounted officer would now and then rush down the street, with sparks flying from his horse's hoofs.

Beyond the city, the Reds and Whites were fighting. He could distinctly hear the guns and the loud thunder of the cannon. Now the cars passed by, followed by a few soldiers.

The Whites Take the Town

Suddenly the first shell exploded in the street. The troops quickened their pace. Then a second shot. Now, the commands could be heard quite clearly. From many windows faces peeped in the direction from which they expected the whites to be coming. On the outskirts of the city a bright flame sprang up suddenly.

"A shell must have hit its goal", thought Johnnie, and he directed his entire attention to the fire.

All the papers have been burned, and now the committee was preparing to leave the room, but Gregory stopped suddenly. He seemed to have remembered something.

The Hand Grenades

"Comrades! The hand grenades! We've forgotten to remove the hand grenades."

"Which hand grenades?"

"Those which were in Frederick's house."

"Well it's too late now," Mark said despondently. "Frederick has left the city; and we can't take the chance of going to his house. Everyone knows that he was a Communist, and we would surely be recognized. The capitalist soldiers are already searching the streets for our comrades."

What could they do? The hand grenades had to be gotten at any price.

"Comrades, let me go. I am small and no one will think of stopping me. And I will bring you the hand grenades."

Gregory and Mark looked at little Johnny. "Well, alright. They are in Leonard Street. The number 27, first floor, to the right, under the bed. You bring them here."

Johnny's Mission.

Johnny grabbed his hat, ran down the street. Kronstad Street lay in the direction of the railway, where the Whites were approaching. Thru several side streets, over a silent deserted market place, Johnny approached the railway. No Red Guards were there, and the Whites had not yet come. There wasn't a soul on the street. Here and there a terrified citizen peeped thru his barricaded windows. Johnny began to feel afraid. "What if I should be caught ,he thot. He began to run quickly. Finally he arrived on Leonard Street. Here was 27. Johnny went to the door. It was closed. He pressed against it with all his might. But the door was solid, and did not give way. "What shall I do?" he thought. "They'll think I was afraid and ran away." And he felt so ashamed.

A lump rose in his throat, and he wanted to cry. "I can't go back this way, it will soon be dark, and then I can climb the wall and get the hand grenades. Johnny carefully walked round the house, and crept thru a crack between the wooden wash-house and the wall. Everything was dark and damp. The rats were scratching and squeaking under the floor. The cannon were thundering somewhere near. Tired and excited, Johnny sat down on the floor, which was all bestrewn with dirt and cigarette stubs, and waited.

Somewhere in the neighborhood a shell exploded. Johnny was convinced that the end of the world had come, and that he was soon to die. He cast a glance at the sky. It had become quite dark. Carefully, he crept from his hiding place over the wall, and sneaked along in the direction in which he believed Frederick lived.

Johnnie Finds the Grenades

A window was open. With a leap he was in the room. It was empty. The floor was littered with paper, the furniture was in disorder. There was the bed Johnny crawled under the bed stead and felt something hard with his hands — it was lying in a sack. With care he pulled out the sack from under the bed.

"The hand grenades, 1,2,3,4,5. . . . ." Johnny fastened the sack and bound it fast to his shoulders, and steadily left the house by the same route he had used in entering.

"I can't go back the League headquarters. The Whites must be there already.... I will have to go directly to Mark's house...."

Here is the market already....

"Halt, who goes there?" A voice from the darkness called sharply.

Johnny turned sideways and started running with all his might, between the market stalls.

Johnny Succeeds

Behind him he heard a shot, and thru the darkness he could see spluttering flame.... But Johnny was far away already.... Twenty minutes later, he burst into Mark's house, breathless, exhausted and frightened. Mark was sitting in a small room behind barred windows. A kerosene lamp lit up his face with a dull light.

"Have you really come?" called out Mark astonished, "we thought you must have been afraid or fallen asleep."

"Here", said Johnny proudly, "are the hand grenades," and he handed over the heavy sack.

Mark took the sack, his heart bursting with gratitude and grasping the little lad's hands. "Now you are worthy to become a member of the League, and a soldier of the Workers' World Revolution."

And he shook Johnny's hand fervently.

Suomesta

Satamatyöläisten lakko

Porvarilehdet koettavat uskotella, ettei ulkomailla muka saarrettaisi Suomesta tulleita rikkurilasteja ja että satamataistelu muutenkin olisi vain paperilla. Seuraava tukholmalaisessa "Soc.-Dem."-lehdessä t. k. 8 p:nä julkaistu tiedotus kuitenkin osoittaa, että ulkomainen saarto saattaa huomattavasti kiristyä, elleivät satamakapitalistit luovu härkäpäisyydestään: "Tilanne Suomen satamataistelussa näyttää edelleen muuttumattomalta. Ruotsin kuljetustyöläispiireissä toivotaan kuitenkin, että ilmoitetut sovitteluneuvottelut johtaisivat onnelliseen tulokseen, jotta kauan kestäneestä lakosta ja saarrosta selviydyttäisiin.

Kansainvälisen kuljetustyöläisliiton hallinto tulee, mikäli "Soc.-Dem." on saanut tietää, kokoontumaan Berlinissä joko lokakuun 13 tai 14 päivänä käsitelläkseen tilannetta. Elleivät Suomen satamakapitalistit neuvotteluissa taivu työläisten vaatimuksiin, ei ole lainkaan mahdollisuuksien ulkopuolella, etteikö kansainvälisen kuljetustyöläisliiton hallinto tule päättämään ryhtymisestä toimenpiteisiin saarron kiristämiseksi.

Ruotsin kuljetustyöväenliiton tai Skandinavian kuljetustyöläissihteeristön toimesta ei ryhdytä mihinkään rintamamuutoksiin, mikäli "Soc.-D." on saanut tietää, ennen kansainvälisen kuljetustyöläisliiton hallinnon kokousta.

KATOTILANNE AIHEUTTAA P.-SUOMESSA LIIKEHTIMISTÄ PIENVILJELIJÄIN KESKUUDESSA

Maan pohjoisissa ja koillisissa kunnissa on väestön asema nyt erittäin vaikea, ja talven tullen näyttää tulevan suorastaan toivottomaksi siksi, että satoa on kohdannut melkein täydellinen kato, ja ansiotyön mahdollisuudet ovat erittäin niukat. Tällainen tilanne on Pohjolassa saanut väestönkin kiinnittämään huomiota edessä olevaan aikaan.

Äskettäin ovat Kuusamon kirkonkylän työläiset ja pienviljelijät pitäneet yhteisen kokouksen tilanteen johdosta, ja asettuneet vaatimaan, että valtiovallan tulee ryhtyä tukemaan kadon johdosta hädänalaiseen asemaan joutuneita pienviljelijöitä sillä perusteella kuin työväen ja pienviljelijäin eduskuntaryhmä on eduskunnassa esittänyt, että myönnettäisiin 75 miljoonan markan määräraha jaettavaksi kuntien välityksellä korottomina lainoina kadon johdosta puutteeseen joutuneille sekä myöskin, että tarpeen vaatiessa on suoranaistakin avustusta jaettava tästä määrärahasta.

Niinikään on Kuusamossa t. k. 7 p:nä ollut Kuusamon Poussunkylän pienviljelijöillä kokous, jossa keskusteltiin laajasti vallitsevasta katotilanteesta ja päätettiin lopuksi kannattaa sitä esitystä, minkä työväen ja pienviljelijäin edustajat Liedes y.m. ovat eduskunnassa tehneet kadon johdosta kärsimään joutuneiden pienviljelijäin kiireellisestä avustamisesta.

Työvoiman runsasta tarjousta ovat työnantajat nyt jo ryhtyneet käyttämään hyväkseen, koettaen pudottaa ennestäänkin niukat työpalkat yhä alemmaksi. Tämä aiheuttaa työväen ryhtymään vastatoimenpiteisiin tällaisia häikäilemättömiä yrityksiä vastaan.

HURJA TAISTELU KARHUN KANSSA

T.k. 6 p:nä tapahtui Madetkosken kylän lähellä Kitisenjoen latvoilla olevassa erämaassa harvinainen näytelmä ihmisen ja karhun välillä. Tapaus on seuraava:

Mainittuna päivänä lähti taloll. A. Pokka eli Hietaniemi 14-vuotiaan poikansa Eeron kanssa porometsään, jossa tapasivat eräällä suolla karhun, joka ei vielä ollut ehtinyt paneutua maata. Silloin Pokka jätti poikansa paikalle pitämään kiinni mukana ollutta koiraa ja lähti itse pyssyn kanssa vaanimaan karhua. Hän pääsikin ampumamatkan päähän ja laukaisi. Kuula osui karhuun, joka kovasti karjaisten lähti pakoon, pyssymies perässään. Tällöin päästi poika koiran irti ja se juoksi heti karhun kimppuun. Välillä ampuen pääsi Pokka noin 4 metrin päähän karhusta, jonka kimpussa koira yhä ärhenteli. Miehen ja karhun välillä oli tiheä kuusi. Sen suojasta mies taas ampui karhua joka raivostuneena hyökkäsi miehen kimppuun, purren tätä oikeaan käteen ja samalla repien korvan ja poskea. Pokka luuli viimeisen hetkensä tulleen, mutta muisti vanhoja karhukertomuksia ja tekeytyi kuolleeksi. Silloin karhu nuuski miestä ja koetteeksi jonkin verran vielä repikin, mutta jätti sen jälkeen rauhaan. Tällöin saapui paikalle Eero-poika, joka ensi työkseen tiedusteli maassa makaavalta isältään, oliko tämä hengissä, ja saatuaan myöntävän vastauksen otti kiväärin ja lähti vielä lähellä olevaa karhua kohti. Hän ampui kahdesti, jolloin karhu viimeinkin kaatui. — Pokka on hoidettavana Sodankylän sairaalassa ja on hänen tilansa verrattain hyvä.

SAHALAITOSTEN PALOT

Tänä vuonna on Suomessa ollut 22 sahalaitoksen paloa. Vahingot niistä nousevat 37 milj. mk. Omistajille niistä ei kuitenkaan ole koitunut vahinkoja, sillä sahalaitokset ovat olleet vakuutettuja täydestä arvostaan. Työläiset sensijaan ovat näistä paloista joutuneet suunnattomasti kärsimään. Sillä paitsi sitä, että he ovat menettäneet työpaikkansa, on heiltä myöskin palanut useassa tapauksessa vähäinen omaisuus kokonaisuudessaan eikä se aina ole ollut vakuutettu pienimmästäkään summasta.

PORVARILLISEN "SIVISTYNEISTÖN" TYPERYYDEN NÄYTE

Joku aika takaperin sattui eräässä Lappeen kansakoulussa koulutunnilla tapaus, joka loistavasti kuvaa, millä tasolla ovat lasten opettajat porvarillisissa kouluissa.

Historiantunnilla kysyi opettaja oppilailta, mitä puolueita he tietävät maassamme löytyvän. Eräs oppilaista alkoikin luetella muistamiaan puolueita aloittaen: "Kommunistipuolue, ja ....." Silloin helähti opettajan nyrkki pöytään ja kuului kiljaisu: "Sekö se ensimäinen on", sekä määräsi oppilaalle 1 tunnin arestia. Tämän jälkeen opettaja itse alkoi luetella puolueet, alkaen kokoomuksesta ja päättyen sosdem puolueeseen.

Tähän asti ei tiettävästi ole ketään rangaistu siitä, että on tietänyt, että kommunisti-niminen puolue on olemassa, vaan yllämainitun opettajan mielestä on tämäkin jo rangaistava teko.

Neuvostoliitosta

METALLITEOLLISUUDEN RAKENNUSTÖIHIN 346 MILJOONAA

Korkein kansantalousneuvosto on jättänyt korkeinten hallituselinten vahvistettavaksi suunnitelman metalliteollisuuden laajentamiseksi alkaneena talousvuonna. Metalliteollisuuden rakennustöihin Neuvostoliiton alueella ehdotetaan käytettäväksi 346 miljoonaa ruplaa. Tästä summasta käytetään jo toimivien tehtaiden laajentamiseen 201 miljoonaa, uusien tehtaiden rakentamiseen 103 miljoonaa, peruskorjaustöihin 32 miljoonaa ja tutkimustöihin 10 miljoonaa ruplaa. Tämän lisäksi käytetään asuntorakennustoimintaan 30 miljoonaa ja työnsuojelukseen 10 miljoonaa. Kaikkiaan käsittää rakennussuunnitelma 17 uuden tehtaan rakentamisen.

Maatalouden koneellistuttamiskysymyksen ratkaisemiseksi tullaan käyttämään huomattavan suuria summia maatalouskoneita tuottavien tehtaiden varusteluun. Niinpä Stalingradin traktoritehdas tulee alkaneena talousvuonna valmistamaan 20,000 traktoria. Luganskin veturitehdas laajennetaan niin, että se voi vuosittain valmistaa 360 uutta veturia.

SIIRTYMINEN SEITSENTUNTISEEN TYÖPÄIVÄÄN

Velikij Ustjugista ilmoitetaan, että siellä sijaitsevassa Krasavinskin pellavankehruutehtaassa suoritetaan viimeisiä valmistuksia seitsentuntiseen työpäivään siirtymistä varten. Kehruuosastossa tullaan työskentelemään kolmessa työvuorossa, jonka takia uusia työläisiä otetaan 422 henkeä. Ensimäisen puolen vuoden aikana suurenee valmiiden tavarain tuotto 25 prosentilla.

Kievissä on eräässä suuressa tehtaassa siirrytty lokakuun 5 päivänä seitsentuntiseen työpäivään. Siirtyminen on sujunut mainiosti. Ensimäisen seitsentuntisen työvuoron päätyttyä kokoontuivat työläiset piirin toimeenpanevan komitean talolle, jossa pidettiin lyhyt kokous. Työläiset kertoivat muistelmiaan siitä, miten toistakymmentä vuotta sitten piti vielä taistella kymmentuntisen työpäivän puolesta, ja mitenkä nyt neuvostovallassa hallituksen toimenpiteiden kautta siirrytään seitsentuntiseen työpäivään.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Vapauden joulunumero

Vapauden joulunumero ilmestyy tänä, kuten edellisinäkin vuosina, laajennetussa koossa. Siihen otetaan rajaton määrä sekä yksityisten, että liikemiesten ilmotuksia. Tavallisten onnentoivotusilmotusten hinta on 25 senttiä sekä yksityisen että koko perheen nimeltä ja osotteelta. Isompia ilmotuksia saa maksamalla $1.00 ja aina sitä mukaa miten paljon maksaa. Osuusliikkeitä, kuten kauppoja, poikataloja y.m. erikoisesti kehotetaan antamaan huomattavia ilmotuksia. Siellä missä ei ole Vapauden asiamiestä, voi joku toveri kerätä ilmotuksia ja lähettää ne, raha mukana, Vapauden konttoriin, viimeistään jouluk. 7 p. mennessä taikka vielä parempi jos aikasemmin. Kaikille kerääjille maksetaan tavallinen 10 prosentin asiamiespalkkio.

Paikkakunta jolta nimet on kerätty ....

Asiamiehen nimi ja osote ....

....

Nimi ja osote	$	c
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

PORT ARTHUR, ONT.

HYVÄKSI TUNNETTU HIEROJA, Hjalmar Kuvaja, antaa hierontaa ja sairasvoimistelua 108 Machar Ave., Port Arthur. (TrM

HARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIKAAREJA, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

PARTURILIIKKEEMME SIJAITSEE 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLO- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OSTAJILLE ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.— Puhelin 1185 S.

TORONTO, ONT.

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASTA lajia, johon olette tyytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 33 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENNAN tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENKORJAUSTA. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

Tohtori H. Koljonen
P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

ELGIN LUNCH
Ruokaa aterioittain joka aika.
Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla
J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

RAUDANKAIVAJAT

näytelmästä harjoituksia tänä- (maanantai), keskiviikko- ja perjantai-iltoina alkaen kello 8.

"ERÄMAAN RITARIT"

harjotus huomen, tiistai-illalla kello 8. Harjotellaan ensimmäinen, kolmas, neljäs ja viides näytös. Jokaisen saavuttava täsmällisesti, ettei toisten tarvitse odottaa.

SOITTOKUNNAN

harjoitus torstai-iltana. Kaikki mukaan, please!

CO-OPTASIN JOHTOKUNNAN

kokous pidetään Liberty-haalilla, keskiviikkona t.k. 31 p. Kokous alkaa kello 8 illalla. Jokainen jäsen paikalle. — Sihteeri.

BOLSHEVIKIVALLANKUMOUKSEN YHDETTÄTOISTA VUOSIJUHLAA

vietetään kommunistisen puolueen täkäläisen kaupunkijärjestön toimesta Liberty-haalissa ensi sunnuntai-iltana. Ohjelmaan kuuluu muun muassa proletaarinen kaksinäytöksinen näytelmä "Rykmentin komentaja". Muusta ohjelmasta kerromme myöhemmin.

NUORISOLIITTOLAISTEN ILTAMA ENSI KESKIVIIKKONA

Canadan kommunistisen nuorisoliiton Sudburyn kaupunkijärjestö toimeenpanee ensimäisen iltamansa ensi keskiviikkoiltana kello 8.30. Ohjelma tulee olemaan monipuolista, huomattavina numeroina ollen ukrainalainen mandoliiniorkesteri, tansseja y.m. ukrainalaisilta. Myös 1-näytöksinen näytelmä esitetään. Runsaan ohjelman lisäksi tulee olemaan myös tanssia. Sisäänpääsymaksu on 40 senttiä.

TOVERI JOHN VIRTA

on nykyisin sairaana. Käydessään viime keskiviikkona Long Lakella, vilustui hän matkalla ja sai sen johdosta kuumeen. Hän on lääkäri Koljosen hoidon alla, ja sanotaan hänen jo kuumeesta päässeen, mutta vaivaa häntä vilustumisesta johtunut nivelreumatismi.

Toivomme toveri Virran pian toipuvan sairaudestaan.

POLIISI TAASEN PIDÄTTÄNYT PALAAVIA ELONKORJAAJIA

Tänään oli poliisioikeudessa kaksi länneltä elonkorjuusta palaavaa novascotialaista kaivosmiestä, Harry Ratchford ja Dan McKee, syytettynä kyydin varastamisesta C. P.-rautatiellä. Miehet selostivat olleensa pakotetut ottamaan kyytiä rahtijunissa Moose Jawsta, Saskatchewanista, saakka, sillä he eivät olleet ansainneet kylliksi lännen viljapelloilla, ostaakseen piletin kotiseuduilleen. Yleisen syyttäjän sanoessa lännellä maksetun kuudenkin dollarin päiväpalkkoja, sanoivat pojat etsineensä niitä, mutta onnistumatta. Kertoessaan miten he olivat länneltä palatessaan rahattomia, päätti McKee sanomalla: "Voitte uskoa, että emme olleet millään huviajelulla, meidät pakotettiin tähän." Tuomion langettaminen siirrettiin huomiseksi.

BURWASHISTA KARANNEET MIEHET SAIVAT UUDEN TUOMION

Neljä Burwashista viime tiistaina karannutta miestä tuomittiin viime lauantaina täkäläisessä poliisioikeudessa kahden vuoden vankeusrangaistukseen Kingstonin kuritushuoneelle. Heidät saatiin kiinni Wanupissa, 16 mailia pohjoiseen Burwashin vankifarmilta, viime torstaina. Kuten aikasemmin mainitsimme, olivat nämä miehet huumausaineiden orjia.

VUOKRA-AUTOLIIKKEISIIN SIJOTETTU SUURIA SUMMIA

Sudburyssa on sijotettu yhteensä 92,000 dollaria vuokra-autoliikkeisiin. Siitä huolimatta että viime syksynä kaupunginvaltuusto pakotti kaikki vuokra-ajurit vakuuttamaan autonsa, ei ajurien lukumäärä ole laskenut.

Sudburyssa on tällä kertaa 76 lupakirjalla toimivaa ajuria, ja 46 vuokra-autoa.

UUSIA KATUVAUNUJA CLIFFIN JA SUDBURYN VÄLILLE

Sudburyssa asuvien työläisten lukumäärän lisääntyminen Copper Cliffin sulaton rakennuksella on tehnyt välttämättömäksi kahden uuden katuvaunun asettamisen liikenteen palvelukseen Copper Cliffin ja Sudburyn välille.

Fraser Brace-yhtiön työläisten lukumäärä pitäisi tulla suurennettavaksi 450 mieheen tämän kuun loppuun mennessä paikallisen porvarilehden kertoman mukaan.

SUDBURY WORKERS CO-OPERATIVE BUILDING SOCIETY

Lokakuun 28 päivään mennessä ovat ennen ilmotettujen lisäksi ostaneet Sudburyn työläisten rakennusosuuskunnan osuuksia seuraavat henkilöt: Otto Niskanen, John Valli, A. Lehtiniemi ja Yrjö Perttula.

Ylämainittuun päivään mennessä, lukuunottamatta poikatalon ostamia 40 osuutta, on kaikkiaan yksityisille jäsenille myyty 30 osuutta.

Wanup

PIONEERIEN ILTAMAT

Viime lauantaina toimeenpanivat pioneerit illanvieton täkäläisellä koululla. Tilaisuuteen oli hankittu runsaasti sopivaa ohjelmaa, joka esitettiin kiitettävän reippaasti. Ohjelmassa oli kuvaelma "Pioneerit", lauluja, runoja, kertomuksia, sekä puhe toveri M. Pohjansalolta.

NUORISO-OSASTO PERUSTETTU

Viime sunnuntai-iltapäiväksi oli järjestetty nuorisokokous kansakoululle, johon saapuikin toistakymmentä nuorta toveria. Canadan kommunistisen nuorisoliiton paikallinen osasto päätettiin perustaa ja yhtyi siihen 11 jäsentä. Virkailijat valittiin ja tulevaa toimintaa suunniteltiin. Alku näyttää lupaavalta, kunhan nuorisoliittolaiset vaan pitävät toimintaintoa ylhäällä.

Creighton Mine

Creighton Minen naisosasto on taas hommassa saadakseen paikkakunnallemme jotain hauskaa, ja siksi on osasto ensi keskiviikko-illaksi järjestänyt hauskat kilpatanssit. Kilpailuun myydään lippuja @ 15 senttiä iltamatilaisuudessa, vähän ennen kilpailutanssin alkua, ja on kilpatanssilipuissa numerot, jotka määräävät parit, joten ei ennakkovalmisteluja tai parivalintaa voi kukaan tehdä. Lähemmin ilmoitetaan kilpailun muodoista tilaisuudessa. Palkintona on oikein hyvää ja maukasta. Tulkaa katsomaan, voittamaan ja maistamaan.

Worthington

MUISTETTAVIA TILAISUUKSIA

Täällä vallitsee rauha ja entiset kujeet. Oli määrä toitottaa että S. G. Neilin puhetilaisuus on 31 p. kello 1 ip. K. Blomsterin asunnolla, jossa aijemmin olimme päättäneet pitää naisosaston kokouksen. Koettakaapa jos suinkin varata aikaa sen varalle.

Sitte toinen tilaisuus on, että olemme päättäneet viettää Venäjän vallankumouksen 11:sta vuotismuistojuhlaa marraskuun 4 p. S. Hietikon farmilla, alkaa kello 8 illalla. Ohjelma koetetaan saada tilaisuuteen sopivaa ja sellaista mitä yksityishuoneistossa sopii esittää. Minulla ei ole niistä muuta sanomista, kun muistakaa saapua. Sittepähän tavataan saman katon alla, satoi eli paistoi.

Uusia todistuksia marttyyrien syyttömyydestä

(Jatkoa 1:lle sivulle)

ko juttu, sitä tietää tuskin kukaan muu kuin hän itse. Maanalainen painostus, jota tehostettiin tuomari Thayerin agenttien uhkailuilla, oli vain kyllin voimakas ehkäisemään hänet.

Bridgewaterin oikeusjuttu oli monessa suhteessa ratkaiseva. Sen avulla saatiin Vanzettista rosvo, joka oli helppo tuomita South Braintreen rikoksesta. Sellaisen toverina oli Sacco jutun yhteydessä, eikä Vanzetti kelvannut hänen todistajakseen.

Poliisi ei yrittänytkään vangita rikollisia

Callahan, analysoidessaan näitä kahta rikosta, selittää Bridgewaterin rikoksen kylläkin tuntuvan, kuin se olisi ollut amatöörien työtä, mutta se ei ollut sitä. South Braintreen murhat ja rosvous oli ehdottomasti ammattilaisten työtä, jota kenkätyöläinen ja kalakaupustelija eivät kykene suorittamaan.

Callahan tuo esille edelleen erään tärkeän seikan. Vaikkakin valtion taholta myönnettiin, että rosvouksissa oli useita miehiä rosvouksia suorittamassa, niin toisia ei koskaan voitu tuoda oikeuden eteen. Mutta poikkeukseton seikka vangitsemisissa on se, että kun yksi tai kaksi on saatu vangittua, niin toiset saadaan kiinni ennemmin tai myöhemmin. Vain kaksi miestä on vangittu South Braintreen murhista, eikä Massachusettsin poliisien toimesta ole koskaan mitään tehty toisien rosvojen kiinnisaamiseksi.

Suuri juttu selvinnyt

Näiden tunnustuksien ja todistuksien johdosta on selviytynyt yksi Amerikan työväenliikkeen historian suurin juttu, suurin Haymarketin jutun jälkeen, kun viisi syytöntä anarkistia hirtettiin v. 1887 Chicagossa. Yksi South Braintreen rikollisista on tunnustanut, nimittäin Madeiros, mutta hänet telotettiin. Nyt olisi juttu vielä vailla niiden toisien rikollisten tunnustusta, jotka Madeiros mainitsi tunnustuksessaan. Kuitenkin heiltä tuskin koskaan saadaan tunnustusta, sillä se merkitseisi heille matkaa sähkötuoliin. Näin he pysyvät vaiti. Mutta kun nyt jo on Bridgewaterin rosvouksessa osallisina olleiden tunnustus ja Madeirosin tunnustus South Branitreen murhista, niin Saccon ja Vanzettin suurin toive, että heidät osoitettaisiin syyttömiksi, on toteutunut.

Tilatkaa Columbia Gramofoonilevyt ja koneet oman liikkeen välityksellä Vapauden Montrealin konttorin kautta

Leikatkaa irti allaoleva luettelo ja tilatkaa tämän luettelon jälkeen, myöskin suosittelemme $22.50 ja $35.00 Portable mallisia koneita, jotka lähetetään vapaasti.

3064 Sonja Valssi. Raatajan Serenaadi. Hannes Saari.
3047 Aallotar Valssi Skagardin Tyttö Sotiisi.
3078 Lähtö. Vanha Madrid. Hannes Saaren laulama.
3077 Kulkurin Serenadi. Vanhanmaan Sotiisi. Viola Turpeisen ja T. Rosendahlin soittama.
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi. Se Oolannin Sota. O. Pyykkönen.
3001F Äiti Äiti Älä Soimaa Mua. Kevät Laulu. Saimi Mustonen.
3002F Aamu Laulu. Lapsuuden Koti. O. Pyykkönen.
3005 Korjat Pojat ja Tytöt. Kosken Laskijan Morsiamet. O. Pyykkönen.
3006 Kesäillalla. Tuomet Ne Valkeina Kukkii. Otto Pyykkönen.
3007 Matalasta torpasta. Anssin Jukka ja Härmän Häät. O. Pyykkönen.
3009 Lemminkäisen Laulu. Pojat Kun Raitilla Laulelee. O. Pyykkönen.
3011F Kulkurin Masurkka. Vapaa Venäjä. Hanuri soolo.
3012F Näytelmä Pohjolaisista. Tuuli Se taivutti Koivun Larvan. O. Pyykkönen.
3014 Keinulaulu. Laula Tyttö. Jennie Anderson, soprano.
3015F Kerenski. Kaipuu Valssi. Harmonikka ja viulu.
3022 Sain Paljon Luojalta Armahain. Hellallei Minä laulelen. V. Sola.
3024F Juomalaulu. Merimies Rakkautta. Janne Muhonen.
3025 Joulupukin Polkka. Rauha Myrskyssä. Orkesteri.
3026F Viaporin Valssi. Vangin Laulu. O. Pyykkönen.
3027F Rakkauden Kaiho Valssi. Suomen Polkka. Harmonikka ja viulu, Larsen ja Tolonen.
3028 Mustalaisen Surulaulu. Vanha Mustalainen. Jean Theslöff.
3029F Illalla Kävelin. Heikki Hautala. Jean Theslöffin laulama.
3030 Hämärä Polkka.
3031F Helmi Schotises. Viimeinen Valssi. Harmonikka ja viulu.
3032F Rivakka Polkka. Maailman Matti. Leo Kauppi.
3033 Yli Aaltojen.
3034F Volgan Aallot. Tämä Maa. Hannes Saari.
3038 Ostron Tyttö. Hallin Janne. Martti Similä, baritooni.
3039F Sorakumpujen Vainajille. Tehtaassa. Aino Saari.
3040F Kuuliaiset Kottilassa. Helmi ja Kalle. Leo Kauppi
3042 Aikoja Entisiä. Heilini Soitteli. V. Lehto.
3043 Kevät Suomen Metsässä. Käki Valssi. Orkesteri.
3044F Mustalais Ruhtinatar No. 3 Inga Pieni. Aino Saari.
3045F Tiskarin Polkka. Askon Kolmirivinen. Hiski Salomaa.
3046 Mä Oksalla Ylimmällä. Saksan Polkka. Orkesteri.
3049F Laulu On Iloni ja Työni. Heitä Huolet Pois. Leo Kauppi.
3050 Sikermä Suomal. Lauluja I. Sikermä Suom. Lauluja II. Orkesteri.
3051 Katkenneet Kielet Valssi. Laurin Sotiisi Harmonikka soolo.
3052F Salkolan Syntymäkemut. Kallaves. Leo Kauppi.
3053F Salon Ruusu. Masurkka. Keski Yö Valssi. Harmonikka soolo.
3054 Jos Kaikki Suomen Järvet. Sepän Sälli. Martti Similä, baritooni.
3055 Pekkalan Veljet ja Kovapää. Maitojuna ja Romaani. Kirsti Suonio.
3056F Vappu Laulu. Orjan Kevät. Adolf Hovi
3057 Barrikaadeille. Sorretun Elämä. Harmonikka soolo.
3058 Juhannus Tanssit Paksulassa. Kulkijaksi Luotu. Leo Kauppi.
3059 Ei Kyytimies Kiirettä Oo. Valkotuomet. Hannes Saari.
3060F Herra Petteri. Renkjussi Palajaa Sodasta. Leo Kauppi.
3061F Viimeinen Toivo. Syksyn Lehdet. Columbia kolmikko.
3062F Saukkosen Avioero. Oi Mistä Saataisiin. Hannes Saari.
3063F Paimen Poika. Antti Tanssitti Mua. Iida Lovart.
3065F Kehtolaulu. Meripojan Tervehdys. Hannes Saari.
3066 Tuomet Valkoiset. Vilja. Saima Laurila.
3067 Meren Aallot. Oi Tyttö Tule. Leo Kauppi.
3068F Koster Valssi. Muistoja Suomenmaasta. Columbian orkesteri.
3070 Muistojen Valssi. Klarinetti Polkka. Harmonikka soolo.
3071 Venäläinen Kehtolaulu (Russian Lullaby). Babette. Aino Saaren laulama.
3072 Musta Ratsu. Sinikellot. Hannes Saaren laulama.
3073 Vanhan Piian Polkka. Laulu Taiteilijoista. Hiski Salomaan laulama.
3223E Mustalainen. Orvon Kyyneleet. Hannes Saari, tenori.
3075 Soita Mustalainen, Soita! Kuutamoyö. Aino Saari, soprano.
3076 Pois Sormet! Viivin Jenkka. Hannes Saari, tenori.
7006E Laulu Tulipunaisesta Kukasta. Lintuselle. Elli Suokkaan laulama.
3018F Tyttöjen Vienti Sotiisi. Lyytin Polkka, Surut Pois. Harmonikka.
3013F Iloinen Meripoika. Kulkurin Masurkka. Hannes Saaren laulama.
3010F Onnen Tyttö. Kevät. Hanuri soolo.
3223E Mustalainen. Orvon Kyynel. Juho Koskelan laulama.
3023F Vihuri Polkka. Kaiho Valssi. Harmonikka.
3020 Pohjolais Polkka. Taikayö. Harmonikka ja kump.
3037F Mustalainen. Kehtolaulu. Orkesteri.
9032E Orpopojan Valssi. Kalle Aaltonen. Juho Koskelan laulama.
3048 Meripojan Hyvästijättö. Aamutunnelma.
7241E Reisupoika. Kulkurin Valssi. Juho Koskelan laulama.
3041F Marjalammen Jussi. Härmän Häät. Martti Similä.
3064F Raatajan Serenaadi. Sonja. Hannes Saaren laulama.
9003E Pikkunen Poika. Luttisjussi. J. Koskelan laulama
3008F Syystunnelma. Kuula. Yks' lauvantaki-ilta. O. Pyykkönen.
3036F Meripojan Heilat. Hannes Saari.
3079F Talkoo Polkka. Honolulu. Leo Kauppi.
3080F Proletaarit Nouskaa. Korven Raatajille. Hannes Saari.
3081 Emännät Piknekissä. Savon Piian Amerikkaan tulo. Hiski Salomaan laulama.
8082 Juomarin Laulu. Lontoon Jenny. (Mieskuoron avustama), Hannes Saaren laulama.
3083 Aika Poika. Laivan Kannella. Leo Kaupin laulama.
3084 Kansainvälinen. Vapaa Venäjä. Brooklynin S.S. Clubin soittama.
3085 Alaska Fox Trot. Katinka Fox Trot. Akseli Vuorisalon laulama.
3086 Volgan Lotjamiesten Laulu. Punavangin laulu. H. Saaren laulama.

Ruotsalaisia levyjä

22063F Gud Vet, Vem Som Kysserna Nu Valssi. Bättre Och Bättre Dag För Dag. E. Jahrlin soittama.
22052F Musik Mästaren March. John Erickson March. Soittok. soittama.
22028F En Morgan I Skogan Vals. Hammarby Polkka. Lager ja Jahrl soit. ja Jahrl soittama.
22009F Släckta Fyrar Vals. Jazz Gossen Föx Trot. Hanuri sool
22065F Skepparhistorier Vals. Ga Och Lägg Dej Mamma Foxtrot. Orkest.
22073F Kungl Kronobergs Regementets Parad Marsch. Soittokunta.

Jos tilatessanne ei ole heti varastossa kaikkia tilaamianne levyjä, niin muutaman päivän sisällä hankimme ja tilauksenne täytetään.

Tilaukset 4 dollaria ja yli lähetetään posti vapaasti, pienempiin pitää olla 25 senttiä postirahaa mukana.

Vapauden asiamiesten huomioon otettava, kaikki Vapauden asiamiehet, voivat Vapauteen annetuille takauksilla tilata levyjä ja heille annetaan tavallinen asiamiesten hyvitys. Lähetyskustannuksissa on noudatettava yllä olevaa määritelmää.

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St. Montreal, Que.

ENGLANNINKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Vapaudesta on nykyään saatavissa seuraavat englanninkieliset kirjat:

Why Co-Operation,

kirj. George Halonen. Kuten nimestäkin huomaa, käsittelee kirjanen osuustoimintaliikettä. Se on etupäässä kulutusosuuskuntaliikettä Yhdysvalloissa selittävä vihkonen. Mutta monine ohjeineen on se erittäin tärkeä myöskin Canadassa luettavaksi. Kirjasen hinta on ainoastaan 10 senttiä. Kirjasella on hyvästi kasvattava merkitys englanninkielisen väestön keskuudessa. Osuusliikkeitten kannattaisi sitä tilata jonkunverran ja jakaa paikkakunnallansa vaikkapa vapaasti.

Russia After Ten Years

Tämä kirja on Amerikan Ammattiunioitten edustajiston raportti Neuvosto-Venäjältä. Sellaisenaan sillä on suorastaan tieteellinen merkityksensä. Kirjan englanninkieli on helppotajuista, kertomistapa miellyttävä ja siten on kirja mielenkiintoinen luettava. Sen hinta on 65c.

Kumpaakin ylläolevista kirjoista on saatavissa Vapauden kirjakaupasta. Tilatkaa osotteella

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

NÄYTELMÄNJOHTAJA

Elspethin ja Eckvillen osastot haluavat saada yhteisen toimeensa kykenevän näytösten johtajan. Hakijan tulee omata kommunistiset periaatteet ja olla kuulunut puolueeseen vähintään kuusi kuukautta. Hakemukset tulee olla allanimitetyllä ennen marraskuun 15 päivää 1928, palkkavaatimuksen ja muiden suosituksien kanssa, osoitteella:
M. J. HARJU, Box 31, Sylvan Lake, Alta., Can.

Luontaisen terveyshoidon neuvoja

Kosmas Kiiskinen

85 HURON STREET TORONTO, ONT.

Tunnit: 9—11 ap. ja 3—7 ip.
Erikoisala: Reumatismi, hermohäiriöt ja niiden aiheuttamat taudit, miesten salaiset, vatsa- ja ruuansulatushäiriöt. — Käsin-, koneellista- ja sähköhierontaa. Valo- ja violettisädehoitoa.
Suomalainen kasviskeittokirja, 164 siv. $1.00 saa tilata ylläm. os. — Huom.! Neuvottelu vapaa.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

CANADIAN CAFE
(Vastapäätä C.P.R. asemaa)

Metsämiehille sopivin paikka tulla sisälle Sudburyyn tullessaan. Ruokaa ja huoneita saatavana. (M

E. Kangas
210 Minto Street
SUDBURY ONTARIO

ILMOTUS

Miehen' John Kähkösen ilmotuksen johdosta, Vapauden lokakuun 23 päivän numerossa, tahdon ilmottaa, että hän ei myöskään ole oikeutettu myymään yhteistä omaisuuttamme jälkeen lokakuun 18 päivän, ilman minun lupaani.

ANNA KÄHKÖNEN,
Worthington, Ont.

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Alavon Sauna
on auki 3 kertaa viikossa:
Tiistaina klo 6—12
Perjantaina ja
Lauantaina klo 2—12
339 Antwerp St.
Sudbury — Ontario
— Puhelin 1954 —

John Mekkosen
SAUNA
auki joka
Keskiviikko, torstai ja perjantai, kello 1—11 j.p.p.
Lauantaina klo 12—12 j.p.p.
Suosittelee höyry-, suikku- ja ammekylpyjä. (P
225 Cadillac St., Fort City, Ont.

North Bayn SAUNA
Avoinna joka:
TIISTAI, KESKIVIIKKO, PERJANTAI ja LAUANTAI
Klo 3:sta päivällä klo 12:sta yöllä.
90—3rd Avenue E. — Phone 2545
Jack Puusepp

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Käykää silmänne tarkastuttamassa
Davis Bros. Ltd.
OPTICAL PARLORS
Olette vakuutetut tyydytyksestä sekä kohtuullisista hinnoista.
DAVIS BROS. LTD.
Puhelin 427
P. O. Box 62 — Sudbury, Ont.

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Ruoka- ja lihatavarakauppa
Mr. Arvo Pelkola
253 Regent St. — Puhelin 908W
SUDBURY, ONT. (M

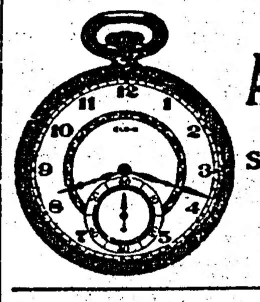

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

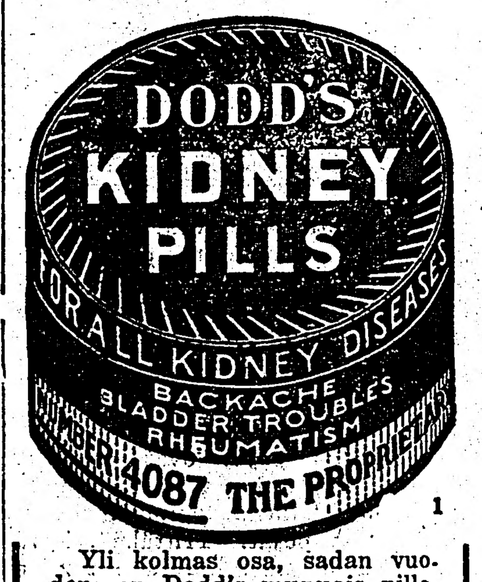

Yli kolmas osa, sadan vuoden, on Dodd's munuais pillerit ollut huomatuin lääke selän pakotukselle, reumatismille, virtsarakko vaivoille ja moneen muuhun kipuun, jonka on aikaansaanut huonot munuaiset. Saatavana kaikissa kaupoissa 50c laatikko tai 6 laatikkoa $2.50 tai tilaamalla suoraan The Dodds Medicine Company, Ltd., Toronto 2, Ont.

KÄRSI HEIKOISTA MUNUAISISTA JA UNETTOMUUDESTA

Mr. G. M. Hunter, Galveston, Texas, kirjoittaa: "Alettuani nauttimaan Nuga-Tonea munuaiseni eivät ole vaivanneet minua. Minä nukun hyvin tarvitsematta nousta ylös öisin. Se on todellakin ihmeellinen lääke heikoille munuaisille, virtsarakolle, ja suosittelen sitä kaikille jotka sairastavat samoja tauteja kun minullakin oli."

Yli miljoona ihmistä ovat seuranneet tällaisia hyviä neuvoja ja saaneet ihmeellisiä tuloksia Nuga-Tone'n nauttimisesta. Se on antanut heille paremman ruokahalun, parantanut heidän ruuansulatuksensa, parantanut kaasuisen suoliston tai vatsan, päänkivun, pyörrytyksen, meritaudin, vatsataudin, munuais- tai virtsarakkoheikkouden, heikot hermot, voiman vähyyden, unettomuuden, painon menettämisen ja monet muut samallaiset taudit. Nuga-Tonea on myytävä kaikilla lääkkeiden välittäjillä ja jos tunnette että ette ole oikein terve teidän tulisi nauttia tätä ihmeellistä terveyden ja voiman rakentajaa. Jos ei välittäjällänne ole sitä pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukku-rohdoskauppiaalta.

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

KIPU RINNAN ALLA

Ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja lapaluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että moni kin luulee itsellään valvaavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawler, Minn.

Mr. P. A. Lignell.
Tellin tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.
Kunnioit., Daniel Kalliomäki.

Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pillerlä sisällisesti nautittavia, täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähetetään postissa postikulut suoritettuna $2.50
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.